

AEG VANGLAS:

MINU SAMMUD VABANEMISENI

Siit leiad lühidalt ja konkreetsetelt kõik, mis aitab Sul korraldada oma igapäevaelu – alates tervishoiust ja suhtlusvõimalustest kuni töö, õppimise ja vaba aja sisustamiseni. Meie eesmärk on tagada Sinu turvalisus ning pakkuda vajalikku tuge.

Aeg vanglas:

Minu sammud vabanemiseni

Infomaterjal valmis koostöös teenistujate ning kinnipeetavatega
Tartu, Tallinna ja Viru Vanglast.

Koostajad: Balti Uuringute Instituut koostöös ekspertidega
TalTechist ja Tartu Ülikoolist

Kujundaja: Kaisa Uik

2025

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

VANGLATEENISTUS

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Eessõna

Sinu käes oleva materjali eesmärk on anda Sulle selge ja arusaadav ülevaade sellest, kuidas vanglaelu on korraldatud, millised on Sinu õigused ja kohustused ning milliseid võimalusi saad vanglas olles kasutada.

Siit materjalist leiad infot selle kohta, mis aitab Sul oma igapäeva vanglas paremini korraldada: näiteks tervishoid ja arstiabi, osalemine sotsiaalprogrammides, töötamine, õppimine ja huvitegevus. Lisaks on materjalis ära kirjeldatud vangla töötajad ja nende ülesanded – see info aitab Sul pöörduda oma küsimusega just kõige õigema inimese poole ja saada nii kiiremini abi.

Infomaterjal on kokku pandud koos kinnipeetavatega – selle koostamise käigus räägiti ja konsulteeriti kokku pea saja kinnipeetavaga kõigis kolmes Eesti vanglas. Kõik siin materjalis kirjapandud teemad ja soovitused on koostatud kinnipeetavatelt saadud informatsiooni kaasabil.

Pea silmas, et see infomaterjal ei asenda vangla kodukorda – Sul tuleb tutvuda ka kodukorraga ning sellele oma allkiri anda. Käesolev infomaterjal on aga täiendav abivahend, mis kirjeldab Sulle vangla reegleid ja võimalusi lihtsamal ja arusaadavamal moel.

Kui tunned, et midagi on ebaselge või vajad abi, räägi vangla töötajatega. Nad saavad selgitada reegleid, vastata küsimustele ja suunata Sind vajalike teenuste juurde. Küsi alati, kui midagi jääb arusaamatuks.

Kasuta siinset aega hästi, et hoida korras oma tervist, arendada oskusi ja valmistuda eluks väljaspool müüre!

SISUKORD

MINU SAMMUD VABANEMISENI	1
1. SAABUMINE JA VASTUVÕTT VANGLASSE	8
1.1. Esimesed toimingud.....	8
1.2. Esmavajadused	10
2. VANGLA IGAPÄEVAELU	12
2.1. Päevakava ja loendus	12
2.2. Isikuarve.....	15
2.3. Helistamine.....	18
2.4. Söömine	21
2.5. E-pood	23
2.6. Elukamber.....	25
2.7. Isiklik hügieen, riided ja pesemine	30
2.8. Pesu pesemine ja parandamine	33
2.9. Lähedastega kokkusaamine.....	35
2.10. Kirjavahetus	37
2.11. Vanglas liikumine.....	38
2.12. Vaba aja veetmine vanglas	40
2.13. Tahvelarvuti kasutamine	44
3. REEGLITEST KINNIPIDAMINE	46
4. MINU FÜÜSILINE JA VAIMNE TERVIS	50
Millisele arstibile on mul ligipääs?.....	50
Kuidas pääsen arstile?.....	52
Ravimite võtmine	53

5. MINU TEGEVUSED VANGLAS	58
5.1. Riskihindamine ja Individuaalne täitmiskava (ITK)	58
Individuaalne täitmiskava (ITK)	61
5.2. Sotsiaalprogrammid	62
5.3. Õppimine	64
Miks võiks õppida?	64
Valikud - mida saan õppida?	64
Kuidas toimub õppimine?	65
5.4. Töötamine	69
Miks tasub tööle minna?	69
Millises valdkonnas saan töötada?	71
Töötasu ehk palk. Kui palju Sa teenid ja kuhu raha läheb?	72
6. AVAVANGLA JA TEV	76
6.1. Avavangla	76
6.2. Karistuse kandmine elektroonilise järelvalve all kriminaalhooldusel	80
6.3. Karistuse kandmine vabaduses kriminaalhooldusel	82
7. VABANEMINE	84
8. KES-ON-KES	86
8.1. Vangla töötajad ja nende ülesanded	86
9. KINNIPEETAVA TEEKOND	92
Minu teekond	94
Minu tegevused ja küsimused	96
Minu teekond vabanemiseni	98
Märkmed	100

1. SAABUMINE JA VASTUVÕTT VANGLASSE

Tere!

Oled saabunud vanglasse. On mõistetav, kui tunnend end praegu ebakindlalt, segaduses või ärevana. Meie eesmärk on tagada Sinu turvalisus ning pakkuda saabumisel vajalikku tuge. Esimestel päevadel viiakse Sinuga läbi mõned toimingud ning jagatakse infot esmaste vajaduste kohta vanglas. Võimalik, et kõik ei toimu kohe – palume varuda kannatlikkust, erinevad tegevused võivad aega võtta.

Kinnipeetava teekond algab ootekambris. Ootekambrisse ei ole lubatud kaasa võtta isiklikke asju. Need asjad, mis on vanglas lubatud, saad kätte vanglas sees. Need asjad, mis ei ole vanglas lubatud, pannakse hoiule ning need saad tagasi vabanemisel. Kui esimesed toimingud on tehtud ning Sulle on leitud sobiv kamber eluosakonnas, viiakse Sind sinna.

Siin peatükis on välja toodud lühike ülevaade esimestest protseduuridest. Need toimingud on osa Sinu turvalisuse ja heaolu tagamisest vanglas.

1.1. ESIMESED TOIMINGUD

Läbiotsimine ja dokumendid

Vanglasse saabumisel otsib Sind läbi Sinuga samast soost ametnik. Läbi otsitakse kõik kinnipeetavad. Läbiotsimise eesmärk on leida keelatud asjad, millega saame tagada Sinu ja teiste turvalisuse vanglas. Läbiotsimiseks palutakse Sul lahti riietuda, kuid mitte kordagi ei ole Sa läbiotsimise ajal täielikult alasti. Läbiotsimist viiakse läbi privaatses ruumis.

Sinult võetakse sõrmejäljed.

Sinust ja Sinu eritunnustest tehakse fotod (nt tätoveeringud, armid jmt).

Kui Sa vanglasse saabud, avatakse Sinu kohta isiklik toimik. Sinna pannakse turvaliselt hoiule vajalikud dokumendid, sealhulgas:

- isikut tõendav dokument,
- kohtudokumendid,
- karistuse täideviimisega seotud dokumendid.

Sinu isikut tõendav dokument antakse Sulle tagasi vanglast vabanemisel.

Tervisekontroll

Vanglasse saabumise järel tehakse Sulle tervisekontroll, et hinnata Sinu füüsilist ja vaimset seisundit ning tagada vajaduse korral abi.

Füüsiline tervisekontroll

Sulle tehakse alkoholi ja narkootikumide tarvitamise testid.

Sinult võetakse DNA-proov.

Meditsiinitöötaja hindab Sinu üldist tervislikku seisundit, kaardistab haigused (sh kroonilised) ning vajadusel tagab ravi jätkumise.

Isiklikud ravimid on vanglas keelatud. On väga oluline, et Sa teavitaksid meditsiinitöötajat oma pooleliolevast ravist esimesel võimalusel. Nii on vangla meditsiinipersonalil võimalik tagada Sulle vajalikud ravimid, et saaksid ravikuuri jätkata.

Vaimne tervis

Meditsiinitöötaja hindab Sinu psüühilist seisundit.

Kui tunned, et Sul on probleeme vaimse tervisega (nt alkoholi- või uimastisõltuvus, enesetapumõtted), teavita sellest kindlasti enda kontaktisikut või valvurit. Vanglas töötavad inimesed on saanud väljaõppe selliste probleemidega tegelemiseks ning nad suunavad Sind spetsialistide vastuvõtule.

Kui Sul tekib küsimusi või vajad lisainfot, pöördu vangla personali poole.

Soovitame toimingute ajal ja esmase info saamisel säilitada rahu ning olla tähelepanelik. Kui miski on Sulle selle juures arusaamatu, siis küsi julgelt vangla personalilt.

Vanglas kehtivad kindlad reeglid ja päevakava, mille järgimine aitab Sul kohaneda siinse eluga. Edaspidi saad tutvuda nendega lähemalt ja põhjalikumalt.

1.2 ESMAVAJADUSED

Sinu isiklikud esemed, sealhulgas mobiiltelefon, on pandud hoiule. Helistamiseks väljastatakse Sulle vanglas telefonikaart, isiklikku telefoni vanglas kasutada ei saa. Saad esimesel võimalusel oma telefonikaardilt teha kõne lähedastele. Selle ja muu helistamisega seonduva kohta saad rohkem lugeda peatükist 2.3. Vanglas olles saad jätkuvalt suhelda oma lähedastega telefoni või kirja teel.

Vanglas tehakse Sulle oma rahaarve. Seda nimetatakse isikuarveks. Selle kaudu saad teha raha ja maksmisega seotud toiminguid. Sularaha ei ole vanglas lubatud. Isikuarve avamine võtab veidi aega, Sinuga tegelev vanglaametnik ehk kontaktisik annab Sulle arvenumbri ja ütleb, millal saad seda kasutama hakata. Isikuarve kohta saad rohkem lugeda peatükist 2.2.

Vangla annab Sulle esmased hügieenitarbed, hiljem saad võimaluse neid ka ise osta. Isiklikud riided ei ole vanglas lubatud, Sulle antakse kasutada vanglariided, välja arvatud, kui oled vahistatud. Riietusest ja esmatarvetest loe palun rohkem peatükist 2.7.

Esmatarbed

- ☐ Telefonikaart ja -number
- ☐ Isikuarve number
- ☐ Hügieenipakk (seep, hambahari ja –pasta, raseerija jt)
- ☐ Vanglariietus (jakk, püksid, T-särk jne)
- ☐ Jalanõud (kui Sul pole)
- ☐ Voodipesu ja rätik
- ☐ Sööginõud

MÄRKMED

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. VANGLA IGAPÄEVAELU

2.1. PÄEVAKAVA JA LOENDUS

Päevakava

Vanglas kehtib päevakava — kindlad ajad, millal kinnipeetavad ärkavad, söövad, pesevad, ringi liiguvad ja puhkavad. Päevakava on korra, turvalisuse ja Sinu päeva sisustamise huvides. Täpse päevakava leiad vangla kodukorrast. Enamasti algab päev vanglas kell 06:00 ning lõpeb kell 22:00. Nende kahe kellaaja vahel toimuvad kõik põhitegevused: õppimine, töötamine, osalemine programmides, huvitegevus jm.

Põhitegevused päeva jooksul:

- Päev täidetakse õppimise, töö, sotsiaalprogrammide ja vaba aja tegevustega.
- Hommikul ja õhtul toimuvad loendused, mõlemad kambris.
- Süüa tuuakse kolm korda päevas ja süüakse samuti kambris.
- Jalutuskäik õues toimub üks kord päevas, graafiku alusel.
- Helistamine on võimalik tegevustevälisel ajal.
- Duši all pesemine väljaspool kambrit toimub graafiku alusel.
- Kooli või tööle saadetakse valvuri või kontaktisiku korralduse alusel.

Milline näeb välja tavaline päev vanglas?

06:00

Äratus

Äratus on tavaliselt kell 06:00. Sel ajal lülitub sisse elekter. Saad korrastada kambri ja tegeleda hügieenitoimingutega.

07:15

Homnikusöök

Homnikune loendus

Homnikusöök toimub vahemikus kell 06:20 kuni 07:15. Seejärel toimub hommikune loendus ja ravimite jagamine.

08:00-17:00

Töötamine

Õppimine

Programmide

Huvitegevus

Tegevused. Päeva jooksul oled hõivatud põhitegevusega: õppimine, töötamine, osalemine programmides, huvitegevus jm.

11:30-12:30

Lõunasöök

Lõunasöök toimub vahemikus kell 11:30 kuni 12:30. Üldjuhul tuuakse toit Sulle kambris. Vangla võib korraldada söömise ka töökohal.

17:30-18:30

Õhtusöök

Õhtune loendus

Õhtusöök toimub vahemikus kell 17:30-18:30. Seejärel toimub õhtune loendus ja ravimite jagamine.

22:00

Öörahu

Algab öörahu. Kell 22:00 lülitatakse välja elekter. Erandina võib üksuse juht lubada elektrit kasutada kuni keskööni.

Sõltuvalt aastaajast jääb kambris põlema öö valgustus.

Avavangla päevakavas võib olla erisusi nendele, kes töötavad ja õpivad väljaspool vanglat.

Sa pead olema oma kambris siis, kui päevakava seda ette näeb – näiteks söögikordadel ja kambriuste sulgemise ajal.

Päevakava sündmustest teavitatakse Sind helisüsteemi, kambri terminali või vanglaametniku kaudu.

Vanglal on õigus teha päevakavas ajutisi või erakorralisi muudatusi, sh Sinu und öösel häirida, kui see on vajalik turvalisuse või korra huvides. Võimalusel teavitatakse Sind neist muudatustest ette.

Loendus

Loendus on igapäevane kontroll, mille ajal vangla ametnik veendub, et oled õiges kohas ja kõik on korras. Ametnik hindab Sinu tervislikku seisundit ning kambri olukorda. Vajadusel esitab ta lisaküsimusi.

Kuidas loendus toimib?

- Sind teavitatakse 10 minutit enne loendust, kas suuliselt või helisüsteemi kaudu.
- Tavaliselt toimub loendus Sinu kambris. Kui Sa oled parasjagu viidud mujale, siis toimub loendus seal (näiteks töökohal).
- Kui oled pikaajalisel kokkusaamisel, siis Sind loenduse ajal ei kontrollita. Sel juhul kontrollitakse Sinu kohalolekut toitlustamise ajal.

Mida pean tegema loenduse ajal?

- Olema korrekselt riides ja nimesildiga.
- Seisma oma korrastatud voodi ees või ametniku juhisel mujal.
- Hoidma käed nähtaval, mitte toetuma ega mitte istuma.
- Lülitama välja kõik elektriseadmed või panema hääletule režiimile.
- Kui ametnik palub, ütlema selgelt oma ees- ja perekonnanime.
- Loenduse ajal ära söö, loe, räägi ega sega muul moel loendust.

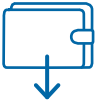
2.2. ISIKUARVE

- Vanglas avatakse Sulle arve oma raha hoidmiseks - seda nimetatakse isikuarveks.
- Isikuarve numbri saad oma juhtumikorraldajalt või vanglaametnikult.

- Kui Sa vanglas töötad, kantakse Sinu palk (töötasu) isikuarvele.
- Isikuarvele võivad raha kanda ka Sinu pereliikmed ja teised isikud väljaspool vanglat.

- Kui vaja, siis saad oma arvelt teha ka pangaülekandeid näiteks riigilõivude maksmiseks.
- Vanglas saad kasutada ka teenuseid, mille eest tuleb tasuda. Näiteks isikliku pesu pesemine, koopiate tegemine jne.
- Lisaks on Sul kohustus maksta elektriseadmete elektri eest, mida kasutad oma kambris. Vanglas saad osta e-poest süüa, pesemisvahendeid ja muid vajalikke asju teatud koguses. Selleks saad kasutada raha, mis on Sinu isikuarvel.

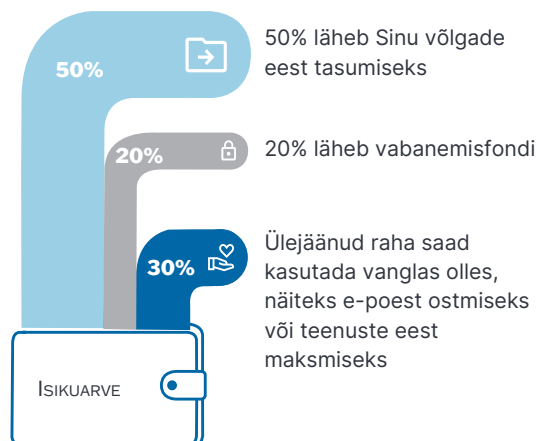

Sularaha ei ole vanglas lubatud.

Kirjuta siia oma isikuarve number

Kui saad isikuarvele raha, siis:

Kui sinu vastu ON nõudeid

Näide:

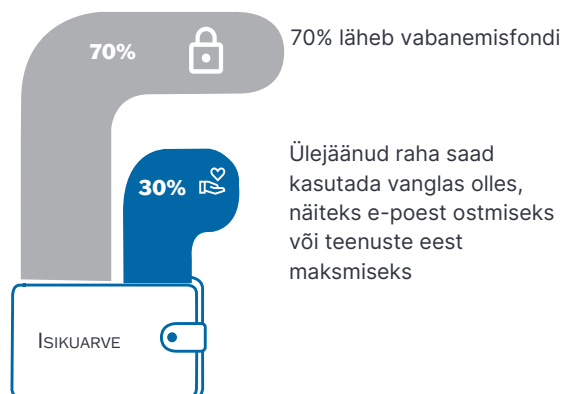
Kui saad isikuarvele 12 €, siis:

50% ehk **6 €** läheb Sinu **võlgade eest tasumiseks**.

20% ehk **2,40 €** pannakse hoiule ja Sa **saad selle kätte vanglast vabanemisel**.

30% ehk **3,60 €** jääb sulle **vanglas kasutamiseks**.

Kui sinu vastu EI OLE nõudeid

Näide:

Kui saad isikuarvele 12 €, siis:

70% ehk **8,40€** pannakse hoiule ja Sa **saad selle kätte vanglast vabanemisel**. Kogumine toimub kuni vabanemisefondi täitumiseni.

30% ehk **3,60€** jääb Sulle **vanglas kasutamiseks**.

Kui vabanemisefond saab täis, saad ise otsustada, kas kanda jätkuvalt osa raha edasi vabanemisefondi või kasutada vanglas.

Mis on vabanemisfond ja kuidas saan seda kasutada?

See on osa Sinu isikuarvele laekuvast rahast, mis hoitakse alles ja antakse Sulle kasutamiseks vabanemisel. Vabanemisfond (vabanemistoetus) aitab Sul katta esimesi vabanemisjärgseid kulutusi (nt elukoha üürimine vmt).

Vabanemisfondi maksimaalne suurus on kolmekordne Eesti miinimumpalk. Kui see summa on Sinu isikuarvele kogunenud, saad sellest ülejäävat raha kasutada võlgade eest tasumiseks, saata pereliikmetele ja ülalpeetavatele või kanda oma pangaarvele väljaspool vanglat. Raha saad kasutada ka vanglas.

Kui vanglast vabaned, saad kaasa vabanemisfondi ja vaba raha jäägi, mis on kogunenud Sinu isikuarvele.

Mida peaksin isikuarve kohta veel teadma?

Sa võid anda oma isikuarve numbri ka oma lähedastele. Nad saavad Sulle vajadusel raha saata, et saaksid osta vajalikke asju vangla poest.

Kui Sinu pere või muu isik kannab Sulle raha, siis see jagatakse samuti osadeks. Näiteks kui pereliige saadab sulle 12 eurot, siis saad poes kasutada 3,6 eurot.

Kui ostad midagi vangla poest, siis mõtle ette. Sul peab jätkuma raha ka kohustuslike asjade jaoks, nagu elekter.

Jälgi ise, et Sul oleks piisavalt raha. Oma isikuarvel olevat rahasummat näed tahvelarvutist.

2.3. HELISTAMINE

Helistamine ei ole vanglas iseenesest-mõistetav, vaid see on õigus, millele kehtivad kindlad reeglid. Need reeglid sõltuvad sellest, millises osakonnas Sa oled ja kuidas käitud.

Esimese nädala jooksul tuleb Sul kirja panna nende inimeste andmed ja numbrid, kellele soovid vanglas olles helistada, näiteks lähedased või advokaat. Selleks pead täitma vormi, mille annad vanglapersonalile.

Helistamine on tasuline. Selleks antakse Sulle telefonikaart, millele saad oma isikuarvelt ise raha kanda.

Üldiselt ei piirata seda, mitu numbrit Sa ühe helistamisaja jooksul valid. Seega võid helistada oma telefoni kasutamise ajal mitmele inimesele.

Kui Sa vanglasse saabud, kantakse Sinu kaardile 1 euro, millega saad rääkida umbes 10 kuni 20 minutit.

See sõltub sellest, kuhu Sa helistad ja milline on teenusepakkuja hind.

Helistamise kord

Avatud osakonnas

Sa tohid helistada päevakavas määratud aegadel. Kui soovid helistada väljaspool seda aega riigiasutusse, omavalitsusse või advokaadile, esita põhjendatud taotlus eelneval päeval õhtuse loenduse ajal.

Telefoni kasutamise aeg ühes päevas on 60 minutit. See aeg sisaldab:

- numbrite valimist,
- ooteaega - kuni teine pool vastab,
- kõne enda kestust.

Kui oled näiteks teinud 3 kõnet — üks 15 minutit, teine 20 minutit ja kolmas 25 minutit, siis ongi Su päevane limiit täis.

Vajadusel saab vanglaametnik anda Sulle pikema helistamisaja, kui Sul on vaja rääkida advokaadi, lähedaste või ametiisikuga, kuid selleks on vaja esitada põhjendusega taotlusvorm.

Piiratud suhtlemisõigusega

Piiratud suhtlemisõiguse ajal tuuakse Sulle telefon kambrisse eelnevalt kokkulepitud ajal.

See on mõeldud turvalisuse tagamiseks ning see:

- välistab olukorrad, kus Sa võiksid teistega keelatud viisil infot vahetada;
- tagab ametnikele kontrolli Sinu liikumise ja telefoni kasutamise üle;
- hoiab ära võimalikud konfliktid teiste kinnipeetavatega.

Suletud osakonnas

Kui Sa viibid kartseris või eraldatud lukustatud kambris (näiteks julgeolekuabinõuna), siis Sul on piiratud suhtlemisõigus. Samad reeglid kehtivad ka suletud osakonnas.

Tavaliselt saad helistada vähemalt üks kord nädalas vähemalt 10 minutit. Kui Sa tahad helistada, siis pead sellest vanglaametnikule kirjalikult teada andma. Seda tuleb teha õhtuse loenduse ajal päev enne helistamist.

Kõigi taotluste põhjal tehakse järgmiseks päevaks helistamise ajakava. Pane tähele, et vanglal ei pruugi olla võimalust tagada Sulle helistamisaega just soovitud kellaajal.

Kirjuta siia endale olulised telefoninumbri

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Kellele tohin helistada?

Kui Sa helistad kellelegi, kelle kohta Sa pole varem andmeid esitanud, siis pead eelmise päeva õhtuse loenduse ajaks täitma vormi.

Vormile tuleb kirjutada:

- oma nimi, sünniaeg ja kambri number;
- kellele Sa helistada soovid ja mis on tema telefoninumber;
- kuidas see inimene või asutus Sinuga seotud on (nt pereliige, sõber, advokaat).

Mida ei tohi helistamisel teha?

- jagada oma kõnekaardi numbrit ja PIN-koodi teiste kinnipeetavatega;
- kasutada teiste kinnipeetavate kõnekaarti või logida sisse võõraste andmetega;
- telefoni juurest ilma välja logimata lahkuda;
- anda oma kõne ajal telefonitoru edasi teisele kinnipeetavale.

Millal pean helistamiseks taotluse esitama?

Avatud osakonnas ei pea Sa alati esitama taotlust, kui helistad päevakavas ette nähtud ajal.

Aga taotlus on vajalik, kui:

- soovid helistada päevakavavälisel ajal, näiteks riigiasutusele, omavalitsusele või advokaadile;
- osakond on ajutiselt lukustatud, näiteks turvakaalutlustel;
- Sul on piiratud suhtlemisõigus;
- tahad helistada inimesele, kelle kontaktandmeid Sa pole veel vanglale andnud.

Pea meeles! Nendel juhtudel tuleb helistamistaotlus tavaliselt esitada hiljemalt eelneva tööpäeva õhtusel loendusel.

2.4. SÖÖMINE

Vanglas saad süüa kolm korda päevas. Toit tuuakse kambrisse. Lõunaajal võib söömine toimuda ka koolis või töökohal.

Kui Sa lahkud ajutiselt vanglast, saad vajaduse korral kuivtoidupaki kaasa.

Reeglid söömisel

- Väljaspool kambrit ei ole lubatud süüa, välja arvatud siis, kui vangla seda korraldab.
- Sa pead söögi ise vastu võtma.
- Toitu ei tohi jagada teiste kinnipeetavatega.
- Pärast söömist pead toidunõud ja kandiku tagasi andma (Tallinna vanglas) või nõud ise ära pesema (Viru vanglas). Järele jäänud toidu võid tõsta ümber enda nõudesse.
- Toidunõud, mis on kambris lubatud, hoiad puhtana ise.

Toidu ostmise võimalused

- Sul on võimalik vangla e-poest osta toiduaineid, samuti kohvi ja teed.
- Vanglas on piirangud sellele, kui palju saad korraga osta.
- Kui Sa oled vahistatu, siis on vanglal õigus distsiplinaarkaristusena keelata Sul osta lisatoitu e-poest kuni kaheks kuuks.

Mida teha, kui vajan või soovin eritoitu?

Eritoitu on võimalik saada, kui Sul on terviseprobleem ja vangla arst määrab Sulle näiteks dieettoidu või lisatoidu. Lisatoitu võidakse määrata ka muudel põhjustel, näiteks kui oled keskmisest pikemat kasvu.

Kui Sa ei söö liha, võid taotleda lihavaba või sealihavaba toitu. Sellisel juhul ei tohi Sa samal ajal osta vangla poest lihatooteid. Kui seda teed, võetakse lihavaba toidu võimalus ära.

Kui Sa ei söö liha või teatud toiduaineid oma usu või veendumuse tõttu, teavita sellest enda kontaktisikut, kelle kaudu määratakse sulle lihavaba menüü.

Kas mul on õigus vangla toidust keelduda?

Kui mõne toidu kvaliteet on halb, ütle seda kohe vangla töötajale.

Kui ütled hiljem, ei saa enam kontrollida ega parandada.

Sul on õigus vangla toidust üleüldse loobuda.

Selleks esita põhjendusega taotlus. Võta arvesse, et Sa ei saa loobuda ainult ühest toidukorrast (nt ainult hommikusöögist) – loobuda tuleb kõigist korraga. Kui soovid hiljem uuesti vangla toitu, pead tegema uue avalduse.

2.5. E-POOD

Vanglas olles on Sul võimalik e-poest osta seal müügiks olevaid esemeid ja toidukaupu. Selleks peab Sinu isikuarvel olema vajalik summa raha.

E-poes müüakse asju, mida võid vanglas vajada või soovida:

- toiduaineid nagu leiba, juustu, konserve, maiustusi, kohvi, teed, maitsetaineid;
- riideid nagu sokke, T-särke, aluspesu;
- hügieenitarbeid nagu seepi, šampooni, hambapastat, raseerijaid;
- kirjutustarbeid ja väiksemaid esemeid nagu vihikuid, pastakaid, patareisid, kamme, mänge;
- elektroonikaseadmeid, mis on kambrites lubatud nagu televiisor ja veekeedukann.

Tellimisprotsess

Tellimuse esitamine

Vaata tooteid ja esita tellimus vangla tahvelarvutis.

Kauba kohaletoimetamine

Kaup saabub tavaliselt järgmisel nädalal.

Teenustasud

Kauba hinnale lisandub teenustasu.

Tellimuse ajakava

Tellimusi saab esitada teatud päevadel vastavalt üksuse graafikule, tavaliselt 2 korda kuus.

Isiku tuvastamine

Sinu isiku tuvastatakse ja kontrollitakse seadmesse sisenemisel.

Millised on reeglid ja piirangud ostmisel?

- Mõnede toodete ostmine on lubatud ainult naistele, nt hügieenisidemed, ripsmetušš.
- Ostmisel kehtivad kaupadele mitmesugused piirangud - kui palju korraga või kui sageli on neid võimalik osta. Täpse info leiad vangla kodukorrast.
- Kui ostad elektroonikaseadme (nt televiisori), saad selle kätte pärast seda, kui vangla on pannud sellele turvakleebise.
- Kui ületad koguste piirmäära, ei anta Sulle kaupa kätte, kuid sellele kulunud raha võetakse ikkagi kontolt maha.
- Kui oled tellimuse esitanud, pead kauba välja ostma. Kui keeldud kaupa vastu võtmast, tuleb selle eest ikkagi tasuda.
- Kui Sul on kehtiv karistus, mis keelab lisatoidu ostmise, saad osta ainult tarbekaupu.
- Kui oled kartseris, saad osta e-poe valikust ainult asju, mis on kartseris lubatud.
- Kui tahad osta midagi, mida e-poe kataloogis ei ole, on vaja teha kirjalik taotlus. Vangla peab selle eelnevalt heaks kiitma.
- Kui toodud kaubaga on probleeme, kirjuta kaebus e-poe rakenduses.

2.6. ELUKAMBER

Kambrisse paigutamine

Vanglas jagad kambrit teise kinnipeetavaga. Vangla poolt määratakse sulle kamber. Samuti määratakse Sulle kambri voodi ja riul. Päevaruumis asub ühine külmkapp, millesse määratakse sulle kindel asukoht asjade hoidmiseks.

Arst võib määrata Sulle alumise magamiskoha tervislikel põhjustel, näiteks kui Sul on seljavigastused, kipsis või vigastatud jalg, oled vanem inimene vms.

Kambri sisustus

Kambri tohivad olla ainult vangla poolt määratud mööbel ja lubatud asjad. Kambri on lubatud ka isiklikud asjad.

Kambri sisustus on:

- narivoodi,
- laud,
- kaks tooli,
- kaks riulit,
- nagi,
- WC,
- kraanikauss.

Kambriukse kõrval asub kambriterminal, mille kaudu saab kuulata raadiot ja helistada valvuriruumi. Selle kaudu saad Sina suhelda vangla personaliga ja personal Sinuga.

Raadio ja telekanalite pakett on tellitud vangla poolt ning see on kogu vanglas ühesugune. Paketid võivad olla vanglati erinevad.

Kambri korrashoid

Vangla poolt saad voodi varustuse ja käterätiku. Sellele lisaks saad koristustarbed ja pesemisvahendid, millega tuleb hoida puhtana:

- oma voodi ja isiklikud esemed;
- kogu kamber, kaasa arvatud WC;
- osakonna üldruumid.

Koristustarbed paiknevad väljaspool kambrit asuvas koristusruumis, kust saad neid koristamise ajaks võtta.

Loenduse ajal peab Sinu voodi olema korras. Päeva jooksul võid voodis puhata, kuid seejärel tee see jälle korda.

Kambrisse ei tohi koguneda kasutuid asju - tühjad pakendid, ümbrised ja muu sarnase pead ära viskama või ära andma.

Kambris ja laos tohib Sul olla kokku kuni 30 kg asju.

Reeglid üldruumides

Kui liigutad päevaruumis toole, laudu või muud sisustust, tõsta need pärast tagasi.

Üldruumidest ei ole lubatud viia asju oma kambrisse. Erandiks on raamatud ja spordivahendid. Need vii kohe peale kasutamist tagasi, et ka teised saaksid neid võtta.

Käitumine kambris

Loenduse ajal pead katkestama muud tegevused ja seisma püsti.

Kambris ei ole lubatud:

- vahetada kaaskinnipeetavaga voodikohta, riulit ega külmkapi sahtlit;
- karjuda, häirida teisi ega rikkuda vaikust või öörahu;
- kuulatsa või panna mängima raadiot või televiisorit liiga valjult, kui see segab kambrikaaslast. Kambriterminali ja muud tehnikat tuleb kasutada teistega arvestades;
- teistelt kinnipeetavatelt vastu võtta ega neile anda asju ega sööki;
- visata midagi kambrist välja ega võtta teistelt kinnipeetavatelt asju vastu läbi akna, ukse või luugi;
- viia isiklikke asju teiste kinnipeetavate kambritesse, välja arvatud ametniku loal. Sinu toiduained võivad olla külmkapis ja riided kuivatusruumis või -kapis.

Reeglid kambris

Need on vajalikud turvalisuse, järelevalve ja korra tagamiseks. Kõiki kambreid kontrollitakse regulaarselt.

Kambris ei ole lubatud:

- teha muudatusi kambri sisustuses, näiteks panna üles peegleid;
- kleepida asju seintele - selleks on liimtahvel;
- tuua kambrisse mööblit, mis ei kuulu kambri algsesse sisustusse;
- katta kinni lampe, kaameraid, toiduluuke ega muud, mis segab kambri kontrollimist;
- kasutada laual, riulil või põrandal katteid, mis võivad segada kambri kontrollimist;
- kääritada või hapendada toitu;
- omada isetehtud elektriseadmeid või tööriistu;
- muuta väljaspool kambrit uste juures olevat infot;
- panna kambris või mujal üles pilte, mis kujutavad alasti inimesi, on ebasüüdsad, häirivad või vaenu õhutavad.

Millised isiklikud asjad on kambris lubatud?

- vangla poest ostetud
televisoor, veekeedukann ja
pardel

- asjad, mida igapäevaselt kasutad,
näiteks hügieeni- ja kehahooldus-
vahendid, kirjutusvahendid,
õppimismaterjalid ja kuni 5 raamatut

- vaba aja veetmise vahendid,
nagu mängud, raamatud jms

- isiklikud riided, mida on lubatud vanglas
kanda, näiteks soe pesu, jalanõud jms

- vanglas lubatud söök ja
jook, aga piiratud kogustes

Kui Sind paigutatakse kartserisse, on Sinu isiklikud asjad
sellel ajal eraldi hoiukohas.

Kuna Sinu isiklikud asjad on arvel, ei tohi Sa neid lihtsalt ära
visata (välja arvatud aluspesu ja sokid). Selle kohta tuleb teha
avaldus ja asjad koos kontaktisikuga ära visata.

Mis on isiklike asjade ladu ja kuidas saan seda kasutada?

Lisaks kambrile on Sul võimalus anda isiklikud asjad hoiule lattu.

Sinna ei võeta vastu hügieeni-, kehahooldus- ega puhastusvahendeid, toiduaineid, ravimeid, süütamisvahendeid, sokke, sukki, sukkpükse, põlvikuid, aluspükse ega rinnahoidjaid. Isiklikud riided peavad olema puhtad.

Kui soovid asju lattu panna või kätte saada

Kirjuta taotlus.

Asjad saad ära anda või tagasi graafikus määratud nädalal üks kord kuus.

Ametnik kontrollib taotluse sisu ning otsustab väljastamise üle.

Mida teha, kui kambris läheb midagi katki?

Sellest tuleb Sul kohe ametnikule teada anda, näidata katkist asja või see üle anda. Katkist ja lahtist mööblit ei tohi edasi kasutada.

2.7. ISIKLIK HÜGIEEN, RIIDED JA PESEMIN

Vanglas on oluline hoida end ja oma elukeskkonda puhtana – see on iga kinnipeetava kohustus. See on vajalik nii Sinu enda kui ka teiste tervise hoidmiseks. Kui Sul ei ole piisavalt riideid või hügieenitarbeid ja puudub raha, et neid osta, võid esitada taotluse vanglalt abi saamiseks. Vangla annab vaid kõige hädavajalikuma ning otsustab iga juhtumi eraldi, võttes arvesse Sinu vajadusi ja rahalist seisu.

Isiklik puhtus

Pesemiseks kasuta ainult ühiskasutatavat duširuumi või dušši oma kambris. Muijal pole enda pesemine lubatud. Hügieenitarbeid (nt seep, šampoon, hambahari, raseerimisvahendid jms) saad osta vangla e-poest.

Juuksuriteenus on vanglas tasuta.

Vanglas on keelatud tätoveerimine mistahes vahenditega.

Mida teha kui sul pole hügieenitarvete ostmiseks raha?

Kui Sul ei ole raha, et hügieenitarbeid osta, siis saad vanglalt taotleda tasuta hügieenipakki.

Hügieenipakis sisaldub:

tualettseep ja
majapidamisseep,
hambahari ja hambapasta;

naistele
hügieenisidemed;

ühekordsed raseerijad.

Esmakordsel vanglasse saabumisel saad hügieenitarbed vangla poolt tasuta.

Edaspidi saad taotleda hügieenipakki iga 3 kuu tagant ehk neli korda aastas. Taotlus rahuldatakse vaid siis, kui sinu vanglasisesel isikuarvel on viimase 3 kalendrikuu jooksul olnud keskmiselt alla 15 euro kuus vaba raha, arvestades selle perioodi algsaldot ja sissetulekuid.

Riided, jalanõud ja voodipesu

Vanglas tuleb kanda vangla antud riietust, enamasti on selleks pruunides toonides püksid ja jakk. Vahistatud ja avavangla kinnipeetavad võivad kanda isiklikke riideid.

Vanglasse saabudes saad vajalikud vooditarbed.

Lubatud isiklikud asjad:

- aluspesu ja soe pesu;
- sokid;
- jalanõusid kuni 4 paari;
- kindad ja sall;
- 3 juukseummi, kui sul Sul on pikad juuksed või habe.

Vangla annab Sulle järgmised riided ja tarbed:

Vanglariided:

- T-särk
- pikad ja lühikesed püksid
- naistel soovi korral seelik
- jakk ja jope
- talvemüts ja suvemüts
- labakindad ja kaelussall
- tööriided (kui vanglas töötad)

Vooditarbed ja pesu:

- voodipesu (lina, padjapüür, tekikott)
- tekk ja padi
- käterätik ja saunalina

Vangla annab Sulle vajadusel järgmised jalanõud ja tarbed:

Jalanõud:

- üks paar sisejalanõusid (nt plätud)
- üks paar välisjalanõusid (nt tossud või saapad)

Aluspesu ja sokid:

- kuni 2 paari sokke
- kuni 2 paari aluspükse

Kuidas saan edaspidi riideid või jalanõusid?

Sul on võimalus riideid ja jalanõusid osta e-poest. Lubatud asju võivad teatud aja tagant vahistatutele pakiga saata ka lähedased.

Mida teha, kui mul pole vajalikke riideid või raha, et neid endale osta?

Sul on võimalus taotleda riideid vanglalt. Selleks esita taotlus, kuhu pane kirja riideese või jalanõu ja oma mõõdud.

Mida teha, kui vangla antud riided ära kuluvad?

Üldjuhul saab riideid vahetada iga 6 kuu tagant taotluse põhjal. Kui vajad riideid varem, need on kulunud või katki, siis pane see taotlusesse kirja.

- Kui Sul on juba palutud riideese või jalanõupaar olemas, siis teist humanitaarabi korras ei anta. Näiteks, kui Sul on juba sisejalanõud, siis teist paari vangla enda poolt ei anta.
- Riideid ja jalanõusid humanitaarabi korras ei anta, kui Sinu 3 kuu keskmine rahajääk on suurem kui taotletava asja hind. Näiteks, kui Sinu 3 kuu keskmine rahajääk on 28 €, aga jalanõud maksavad 20 €, siis vangla neid tasuta ei anna.
- Vangla võib keelduda Sulle nende andmisest, kui oled varem saanud riided või jalanõud vanglast välja saatnud.

2.8. PESU PESEMINA JA PARANDAMINE

Kuidas toimub vanglas riide ja voodipesu pesemine?

Vanglariiete ja voodipesu pesemine on tasuta

Käterätte ja voodipesu pestakse iga 14 päeva tagant.

Vanglariietust ja tööriideid pestakse vastavalt vajadusele.

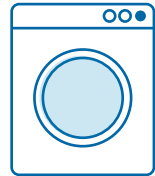

Isiklike asjade pesemine on tasuline

Oma isiklike riide puhtana hoidmise eest vastutad ise.

Sul on selleks kaks võimalust:

- Ostad pesemiseks vajalikud vahendid vangla poest.
- Saadad riided pesumajja ja maksad vastavalt hinnakirjale. Neilt on võimalik tellida ka triikimist.

- Korraga võid pessu anda poole oma vanglariiete komplektist.
- Kui Sind ei ole pesuvahetuse ajal kambris, aseta must pesu kokkuvoldituna oma voodi jalutsisse.
- Pesumajja ei tohi anda aluspesu, sokke ega nahkesemeid. Need pead ise pesema ja parandama.
- Pesumaja teenuste kasutamiseks esita taotlus.

Mis saab siis, kui midagi läheb katki?

- Kui vajad padja, teki või madratsi vahetust, siis küsi vanglaametnikult.
- Vangla riietust ja tööriideid parandatakse tasuta. Selleks esita taotlus vanglaametnikule.
- Isiklikke riideid saab saata parandusse vangla pesumajja. See on tasuline. Riiete parandamine maksab keskmiselt 1,5 - 4 € ühe eseme kohta.
- Jalanõude parandamist korraldab vangla. Teenuse hind on 1 €, mille tasud Sina. Teenus on tasuta, kui Su viimase 3 kuu keskmine vaba raha on alla 9 €. Vajadusel saad taotleda ka asendusjalanõusid.
- Parandustöödele ei kehti garantii ehk kui asi läheb peale parandust uuesti katki, siis selle eest vangla ei vastuta.

2.9. LÄHEDASTE GA KOKKUSAAMINE

Kokkusaamise võimalused

Kohtumistele on ette nähtud kindlad toimumisajad ning nende pikkusele ja sagedusele on piirangud. Kokkusaamiste kord vanglates võib veidi erineda, seega vaata täpsemalt järele vangla kodukorrast või küsi kontaktisikult.

2h

Lühiajaline kokkusaamine

Kohtumine lähedaste või teiste Sulle oluliste inimestega.

Kestab 2 tundi.

Üldjuhul olete klaasiga eraldatud. Juhul kui soovid kohtuda ilma klaasita, pead seda eraldi taotlema.

24h

Pikaajaline kokkusaamine

Kohtumine vanglas eraldi ruumis lähedaste, tugiisiku või teiste kooskõlastatud külalistega.

Kestab üldjuhul 24 tundi. Toimub teatud nädalapäevadel ja aegadel.

Kohtumine on tasuline, selle eest saab tasuda pangakaardi või ülekandega. Tavaliselt tasub selle külaline, kuid kui soovid kokkusaamise kulud tasuda ise, sel juhul esita vastav taotlus.

Kaasa tohib võtta ainult vangla e-poest ostetud asju. Näiteks kodust või mujalt pärinevaid asju kokkusaamisele kaasa võtta ei ole lubatud.

Kohtumine videosilla vahendusel

Videokõne lähedastega või asjaajamise eesmärgil, näiteks advokaadi, kaitsja, kaplani, konsulaartöötaja, notari, kohaliku omavalitsuse töötajaga vms.

Kestab 1–2 tundi.

Kohtumise taotlemine

Kõik kokkusaamised tuleb eelnevalt registreerida telefoni teel või taotlust esitades. Hakka kohtumist piisavalt varakult ette valmistama ja varu selleks piisavalt aega, sest kohtumistele võivad olla pikad järjekorrad.

Mida peaks minu lähedane külastuste kohta teadma?

- Sinuga kohtuv inimene peab saabuma vangla pääslasse piisava ajavaruga enne kohtumise algusaega. Täpse aja leiad vangla kodulehelt.
- Vanglas keelatud asjad tuleb panna hoiule pääsلاس. Lubatud asjade nimekirja leiad vanglateenistuse kodulehelt.
- Nii kinnipeetav kui kokkusaaja otsitakse läbi, et vältida keelatud asjade toomist vanglasse.
- Kohtumisele tulevatele isikutele võidakse teha alkoholi- ja narkotest.

Millised reeglid kehtivad kohtumisel?

Kohtumisel kehtivad reeglid, millest pead kinni pidama nii Sina kui ka inimene, kellega kohtud. Juhul, kui te neid ei järgi, võib vanglaametnik kohtumise katkestada.

Keelatud tegevused:

- ebaviisakas käitumine, solvamine või ähvardamine;
- alkoholi- või narkootikumide mõju all viibimine;
- keelatud asjade toomine vanglasse;
- külalise toodud esemete jätmine kinnipeetavale;
- intiimsete piirkondade katsumine või muud seksuaalsed tegevused lühiajalisel kohtumisel või videokõnes.

Kokkusaaja esitab kehtiva isikut tõendava dokumendi ja täidab avalduse külastamiseks. Kui Sind külastab alaealine laps, tuleb esitada lapse sünnitunnistus (kuni 8 a lapse puhul), fotoga dokument (8–15-aastase lapse puhul) või ID-kaart või pass (16-aastase või vanema lapse puhul).

2.10. KIRJAVAHETUS

Vanglas saad saata ja vastu võtta kirju. See on üks viis, kuidas hoida sidet pereliikmete ja sõpradega või ajada asju advokaadi ja ametiasutustega.

Kirjavahetusel on teatud reeglid. Nende järgimine aitab tagada turvalisust ja õiglust nii Sinu kui ka teiste jaoks.

Kirjade saatmine ja kättesaamine

- Kirju saab saata ja kätte saada ainult vangla kaudu, mitte otse inimeste vahel.
- Kirju saadetakse vanglast välja tavalise postiga. Samamoodi saabuvad Sulle ka väljastpoolt saadetud kirjad.
- Kirjade saatmisega seotud postikulude eest tasud oma isikuarvelt.
- Kui Sul raha ei ole, võib vangla erandjuhtudel postikulud katta. Seda saab teha näiteks juhul, kui Sa kirjutad ametiasutusele (nt Õiguskantslerile, vanglatele, Presidendi Kantseleile, prokurörile, uurijale, vanglakomisjonile või kohtule). Lähedastele mõeldud kirjade saatmiseks üldjuhul postikulusid ei kaeta.

Kellele võin kirjutada?

Sa võid kirjutada oma pereliikmetele, tuttavatele, advokaadile, ametiasutustele ja teistele isikutele, kellega suhtlemine ei ole seadusega piiratud.

Kellele ma ei või kirjutada?

- isikule, kellega suhtlemine on keelatud kohtu või vangla otsusega;
- isikutele, kelle aadressi ei ole võimalik tuvastada või kellega suhtlemine võib vangla ametnike hinnangul olla ohtlik.

Kas minu kirju loetakse või avatakse?

Sinu kirjade sisu võib lugeda ainult siis, kui selleks on kohtu luba seoses kriminaalmenetluse protsessiga.

Vanglal on aga õigus Sinu juuresolekul avada Sulle saadetud või Sinu poolt saadetavate kirjade ümbrikke ning kontrollida, et need ei sisaldaks keelatud esemeid.

Vangla ei tohi kontrollida neid kirju, mille Sa saadad kaitsjale, advokaadile, prokuratuurile, kohtule, õiguskantslerile, Justiitsministeeriumile või vanglakomisjonile.

2.11. VANGLAS LIIKUMINE

Vangla on jagatud üksusteks ja osakondadeks, kus Sa elad ja liigud. Osakonnad on avatud, kuid Sind võidakse paigutada suletud kambris (näiteks julgeoleku kaalutlustel).

Avatud osakond

Päeval ajal on kambriuksed avatud ja Sa tohid osakonna piires vabalt liikuda.

Päevaruumis saad aega veeta, seal on televiisor, raamatud, mängud ja raadio.

Suletud kamber

Siin oled Sa 23 tundi ööpäevas oma kambris.

Kambriuks on enamiku ajast suletud ning liikumine toimub ainult vanglaametnike saatmisel ja graafiku alusel.

Vangla territooriumil liikumine

Vangla territooriumil liigud Sa alati koos vanglaametnikuga ja tema loal - see käib saatmiskava alusel.

Liikuda tuleb ettenähtud teekonnal ja ametniku juhiste järgi.

Kui rikud reegleid, võib vanglaametnik saatmise katkestada ja Sind tegevusele mitte lubada. Halvimal juhul toob see kaasa karistuse.

Kui liigud koos teiste kinnipeetavatega, siis peate kõndima kahekaupa kolonnis (Tallinna vanglas).

Liikumise ajal ei ole lubatud:

- võtta asju maast või mujalt ega asju maha visata;
- kellelgi kätt suruda või muul moel füüsiliselt kontaktis olla;
- tegeleda kõrvaliste asjadega;
- vaadata ukseilmadest sisse või kalduda teekonnalt kõrvale;
- siseneda ruumidesse, kuhu Sul pole luba minna;
- ületada punast joont trellukse ees ega puudutada uste lukke;
- vajutada ühtegi nuppu ega lülitit ilma mõjuva põhjuseta.

Jalutuskäigud

Jalutuskäigule värskes õhus saad minna kord päevas vähemalt üheks tunniks selleks ettenähtud kohas. Jalutuskäigule minnakse graafiku alusel.

Jalutuskäigul lubatud asjad

- käekell
- taskurätt
- kaelaskantav usuline ese
- kuni 0,5 liitrit vett plastpudelis
- või palvehelmed
- üks kord kuus tekk ja padi õues
- abielusõrmus
- kloppimiseks

Jalutusaiast ei tohi midagi välja visata, sinna maha jätta ega midagi üles korjata. Samuti ei tohi suhelda teiste kinnipeetavatega, kes viibivad väljaspool sinu jalutusalala. Reeglite rikkumise korral võib ametnik jalutuskäigu katkestada.

Kuidas pean liikumise ajal riietuma?

Kambris võid olla oma riietega. Väljaspool kambrit pead kandma vangla riietust.

Väljaspool kambrit pead kandma nähtaval kohal kaelas nimesilti, mis on kinnitatud vangla antud paelaga. Nimesilt võib olla riide all, kui valmistad toitu või töötad masinatega.

Sa ei tohi liikuda poolpaljalt ega palja ülakehaga.

Jalutama saad minna ainult ilmale sobiva riietusega.

Mille tohin liikumisel kaasa võtta?

Kui liigud osakonnast näiteks tööle, kooli või arsti juurde, võid kaasa võtta ainult need asjad, mis on vajalikud ja eelnevalt ametnikuga kooskõlastatud.

Tagasi tulles ei tohi Sul olla kaasas asju, mida Sul minnes kaasas ei olnud –

erandiks on õppematerjalid, mis Sulle koolist antakse.

Miks ja millal mind läbi otsitakse?

Läbiotsimisi tehakse kõikide turvalisuse tagamiseks ning selle eesmärk on ohtlike esemete leidmine.

Kui osakonnast lahkud või sinna sisened, on ametnikel õigus Sind läbi otsida. Sellel ajal pead seisma näoga seina poole ja panema käed seinale või muule pinnale vastavalt ametniku korraldusele.

Vajadusel võib vanglaametnik korraldada lahti riietumisega läbiotsimise, mille ajal tuleb Sul võtta riided seljast. Seda tehakse ainult pool keha korraga, mitte kunagi täielikult. Seda tehakse alati privaatsest ja eraldi ruumis.

2.12. VABA AJA VEETMINE VANGLAS

Vanglas on Sul võimalik vaba aega veeta mitmel moel: lugedes, sportides või osaledes huvitegevuses. Need tegevused aitavad Sul hoida igapäevast rütmi ja valmistuda eluks pärast vabanemist.

Raamatukogu kasutamine

Kui oled avatud osakonnas, leiad raamatud osakonna riuliltelt.

- Raamatuid vahetatakse aeg-ajalt. Tagasta need selleks ettenähtud riulisse. Kui Sa ei leia sobivat, võid esitada taotluse, et saada endale muu meelepärane raamat.
- Kui sind viiakse teise osakonda või vanglast välja, pead kõik raamatud tagasi andma.
- Teiste kinnipeetavate raamatuid ei tohi kasutada ega edasi anda.
- Kui Sa raamatu ära kaotad või rikutud kujul tagastad, pead selle kinni maksma.

Kui oled varem raamatuid rikkunud või õigel ajal tagasi andmata jätnud, võib vangla keelduda Sulle uusi raamatuid laenutamast.

Ajakirjade ja ajalehtede tellimine

- Vanglas on Sul võimalik lugeda peamisi üleriigilisi päevalehti ning ajakirju.
- Kui soovid lugeda muid ajalehti või ajakirju, saad neid tellida oma raha eest. Tellimuse pead tegema ise ja oma nimele, teavita sellest oma kontaktisikut.
- Kui ajalehe või ajakirja eest maksab keegi väljaspool vanglat (näiteks pereliige), siis tuleb tellimus teha Sinu nimele ja vangla aadressile.
- Sa ei tohi tellida ajalehti või ajakirju, mis vanglasse ei sobi (näiteks vägivaldsed või muud keelatud sisuga). Kui Sa ei ole kindel, mida tohib, küsi oma kontaktisikult.
- Kui ajakiri või ajaleht on kohale jõudnud ja selle sisu on lubatud, toob vangla töötaja Selle sulle kätte.

Huvitegevuses osalemine

- Huvitegevuseks on vanglates erinevaid võimalusi. Teatud tegevusi võid teha ka oma kambris.
- Huvitegevusteks võib olla näiteks kunsti või muusikaga tegelemine. Infot huviringide kohta küsi enda kontaktisikult või vangla huvijuhilt.
- Kui tahad osaleda või ise huvitegevust korraldada, räägi oma kontaktisikuga.
- Enne huviringis osalemist võib olla vajalik allkirjastada kokkuleppe selles osalemiseks, kus on kirjas selles osalemise reeglid.
- Huviringis või huvitegevuses tehtud asju hoitakse vanglas. Kui soovid midagi neist saata väljaspoole vanglat, siis pöördu kontaktisiku poole, kes selgitab Sulle reegleid. Selleks pead maksma ka materjalide ja saatmise eest.
- Osakonnas võid mängida ka lauamänge, aga mängida ei tohi raha ega asjade peale.
- Hasartmängud on rangelt keelatud.

Mõnikord võib vangla lubada ka kinnipeetaval ise huviringi või huvitegevust juhtida. Kui Sul on mõni oskus (nt muusika, käsitöö või kunst), räägi sellest oma kontaktisikule. Vangla otsustab, kas Sinu algatust toetatakse.

Sportimisvõimalused

- Sa saad käia spordisaalis, jalgpalliväljakul või muudel spordiplatsidel.
- Tavaliselt toimub sportimine grupis koos teiste kinnipeetavatega.
- Spordigraafik näitab, millal ja kui kaua saad sportida. Seda näed osakonna teadetetahvliilt.

Kui sul on sportimise osas erisoove või tervislikud piirangud, räägi sellest oma kontaktisikule või vanglaametnikule. Võimalusel leitakse sulle sobiv lahendus.

Millist sporti saan teha?

Spordisaalis: jõutreening, pallimängud (nt korvpall, võrkpall), kehalised harjutused.

Välisväljakutel: näiteks jalgpall, jooks, muud liikumismängud.

Osakonna päevaruumis või jalutusboksis: võid teha iseseisvaid harjutusi (nt venitused, jooga, keharaskusega treeningud).

Jooga jaoks saab küsida ka vajalikke vahendeid.

Kui soovid, võid iseseisvalt tegeleda ka liikumise ja kehalise aktiivsusega – näiteks teha harjutusi või venitusi.

Kui kaua saan sportida?

- Tavaliselt kestab üks treening umbes 1 tund.
- Sportimise kestus sõltub:
 - vangla päevakavast
 - spordigraafikust
 - sellest, millises osakonnas sa oled
- Avatud osakonnas võib sportimiseks olla rohkem aega ja võimalusi.
- Suletud osakonnas ja kartseris on sportimisvõimalused piiratud või ajutiselt keelatud.

Mida meeles pidada?

- Kasuta spordivahendeid korralikult, eesmärgipäraselt ja heaperemehelikult.
- Kui midagi läheb katki või juhtub õnnetus, ütle kohe ametnikule.
- Kui Sa reegleid rikud, võidakse sportimine lõpetada ja Sind viiakse tagasi osakonda.
- Sporti teed omal vastutusel – kui Sa ei järgi ohutusreegleid ja saad vigi, vastutad ise.
- Spordiväljakule võid kaasa võtta ühe pudeli vett.

2.13. TAHVELARVUTI KASUTAMINE

Tahvelarvutit kasutatakse enamasti õppimiseks ja vanglasiseses info vaatamiseks. Sa ei saa sellega vabalt internetti minna.

Tahvelarvuti kasutamine on privileeg, mitte kõigile antud õigus – seda tuleb kasutada vastutustundlikult ja ainult lubatud tegevusteks.

Milleks saad tahvelarvutit kasutada?

Tahvelarvutit saad kasutada näiteks:

- kui osaled õpingutes (nt üldharidus, kutseõpe või koolitused);
- kui oled kaasatud tööharjutustesse või osaled mõnes vangla programmis;
- kui vajad ligipääsu vanglasisesele infole, näiteks päevakava, kodukord või õppematerjalid;
- oma toimikute vaatamiseks ja seaduse lugemiseks.

Lisaks on võimalik tahvelarvutit kasutada selleks, et teha oste e-poes ja vaadata oma isikuarve kontojääki.

Tahvelarvuti kasutamise reeglid

- Tahvelarvuti ei ole Sinu oma, vaid ühine vangla vara.
- Tahvelarvuti kasutamiseks on päevakavas oma aeg ja selleks tuleb täita taotlus.
- Tahvelarvuti kasutamine toimub järelevalve all. Kõik, mida Sa teed, salvestatakse ja vajadusel kontrollitakse.
- Kui oled oma tegevuse tahvelarvutis lõpetanud, siis pead seadme ette nähtud kohta tagastama.

Sa ei tohi:

- tahvelarvutit lahti võtta või seadeid muuta;
- anda seda teisele kinnipeetavale;
- salvestada, levitada või vaadata keelatud sisu.

Internetti ei saa vabalt kasutada. Ligipääsu kontrollib ja piirab vangla.

Kõiki Su tegevusi tahvelarvutis jälgitakse. Kui rikud reegleid, siis võid kaotada oma kasutusõiguse.

Hoia tahvelarvutit korralikult. Kui teed tahvelarvuti katki, siis vastutad parandamiskulude eest.

MÄRKMED

3. REEGLITEST KINNIPIDAMINE

Vanglas kehtib terve hulk reegleid, millest kinni pidamine on Sulle kohustuslik. Need on kirjas siin materjalis, täpsustused leiad vangla kodukorrast.

Mis juhtub reeglite rikkumise korral?

- Vanglaametnik annab Sulle teada, et teguviis või käitumine ei ole sobilik ning annab korralduse seda muuta või see tegevuse koheselt lõpetada.
- Kui rikkumine on raske või Sa ei lõpeta keelatud tegevust, võib vanglaametnik katkestada tegevusel osalemise või Sinu saatmise. Näiteks ei viida Sind tööle või kokkusaamisele, eemaldatakse huviringist või klassiruumist.

Kuidas rikkumisele reageeritakse?

- Rikkumise kohta koostatakse ettekanne, mis edastatakse kontaktisikule.
- Kontaktisik küsib Sinu käest toimunu kohta selgitusi ning otsustab, kas piirdatakse vestlusega või algatatakse menetlus. See oleneb eelkõige teo raskusest, Sinu varasemast käitumisest ja suhtumisest antud rikkumisse.

Reeglitest kinnipidamisel on Sul vanglas rohkem õigusi ja võimalusi. Reeglite rikkumisel võid õigusi kaotada ning need lükkavad oluliselt edasi Sinu võimalust liikuda edasi avavanglasse või ennetähtaegselt vabaneda. Üldjuhul kehtib iga distsiplinaarkaristus 1 aasta, kuid hea käitumise korral on võimalik seda ka varem lõpetada.

Pea meeles, et rikkumiseks võidakse pidada nii tegevusi kui ka millegi tegemata jätmist. Näiteks, kui Sa ei osale majandustöödel.

Kuidas distsiplinaarrikkumist menetletakse ja otsust langetatakse?

- Distsiplinaarmenetluse käigus võetakse kõigilt asjaosalistelt ja pealtnägijatel põhjalikud selgitused. Ka Sul on võimalus selgitada oma seisukohta.
- Kogutakse muid tõendeid, näiteks videosalvestisi, fotosid lõhutud asjadest vms.
- Kõik detailid ja osalejate tunnistused pannakse kirja distsiplinaarmenetluse materjalidesse ning kujundatakse nende pinnalt otsus ja määratav karistus.
- Karistuse määramisel arvestatakse Sinu eelnevat käitumist ja seda, kas oled ka varem korda rikkunud. Samuti võetakse arvesse, kuidas suhtud praegusesse rikkumisse ja kas näed edaspidi ennast uutest rikkumistest pigem eemale hoidvat.
- Kontaktisik tutvustab sulle kogutud materjale ja nende põhjal tehtud otsust ja võtab Sinult selle kohta allkirja.

Võta aeg ja loe otsus rahulikult läbi. Seal on kirjas, mida teha, kui soovid otsuse vaidlustada.

Millised on erinevad karistused vanglas?

Kui oled süüdimõistatud:

- Sulle võidakse määrata kirjalik noomitus;
- Sinult võidakse ära võtta Sinu isiklik televiisor, veekeetja või muu isiklik elektriseade kuni 45 päevaks;
- Sa võid ilma jääda lühi- või pikaajalisest kokkusaamisest lähedastega;
- Sind võidakse hoida töölt eemal kuni 1 kuu;
- Sulle võidakse määrata kartserikaristus kuni 14 ööpäeva; (kuni 21-aastastel maksimaalselt 3 ööpäeva).

Kui oled vahistatud:

- Sulle võidakse määrata kirjalik noomitus;
- Sul võidakse keelata osta e-poest lisatoitu kuni 2 kuud;
- Sulle võidakse määrata kartserikaristus kuni 14 ööpäeva (kuni 21-aastastel maksimaalselt 3 ööpäeva).

Kartserikaristus

- Kartseris oled Sa üksi.
- Sulle väljastatakse ja Sa oled kohustatud kandma kartseri riideid.
- Sulle ei ole isiklikud asjad lubatud.
- Kambrit jälgitakse visuaalselt.
- Liikumine vangla territooriumil on piiratud. Päeva jooksul on Sul õigus olla 1 tund värskes õhus.
- Sinu tööl käimist võidakse piirata ja teatud juhtudel ei lubata Sul sel ajal õppida ega osaleda sotsiaalprogrammis.
- Lühiajalisi kokkusaamisi lubatakse vaid perekonnaliikmetega ja vanglal on õigus keelduda pikaajalise kokkusaamise võimalusest.
- Ka Sinu muid õigusi võidakse piirata, näiteks helistamist.
- Sul on piiratud ligipääs ajalehtedele ja raamatutele. Samuti ei ole kartseris lubatud televiisor.

Distsiplinaarkaristuse täideviimine ja selle kehtivus

Karistuse kandmine algab tavaliselt sellest hetkest, kui seda on Sulle tutvustatud.

Karistus kustub tavaliselt 1 aasta peale määramist.

Karistusi võib aga määrata katseajaga — kui Sa selle ajal reegleid ei riku, ei viida karistust ellu. Katseaja pikkus võib olla 1–6 kuud.

Kui Sulle on määratud mitu kartserikaristust, siis nende vahe peab olema vähemalt 48 tundi.

MÄRKMED

4. MINU FÜÜSILINE JA VAIMNE TERVIS

Vangla tervishoid ja arstiabi toimub selgete reeglite järgi, et iga kinnipeetav saaks vajaliku abi õigel ajal ja turvaliselt. Esmase tervisekontrolli läbid tavaliselt esimese 24–72 tunni jooksul pärast saabumist – seal selgitatakse välja Sinu varasemad haigused ja pooleliolevad ravikuurid (näiteks diabeet või muud haigused). Teavita neist arsti või meditsiinitöötajat kohe esimese tervisekontrolli ajal – see on vajalik selleks, et Sulle vajalik ravi ei katkeks.

Vanglas on Sul pereõde ja perearst. Nemad suunavad Sind edasi eriarstide või spetsialistide poole.

Kui Sa ei valda eesti või vene keelt piisavalt hästi, küsi tõlgi abi – vangla otsib tõlgi või kasutab selleks videoteenust.

Millisele arstiabile on mul ligipääs?

Teenus	Mida see hõlmab?	Kuidas see toimib?	Tasu
Pereõde ja perearst	Igapäevased tervisemured, krooniliste haiguste jälgimine, retseptid.	Pereõde võtab vastu tööpäeviti; vajadusel suunab vangla perearsti juurde, kes saab omakorda anda saatekirja eriarstile.	Tasuta
Erakorraline abi 24/7	Äge valu, trauma, äkiline haigus, hingamisraskused jmt.	Valvur kutsub valveõe; vajadusel kutsutakse kiirabi või viiakse vanglavälisesse haiglasse.	Tasuta
Eriarst (nt psühhiaater, neuroloog, kardioloog, günekoloog ja teised)	Spetsiifilised uuringud, diagnostika ja ravi.	Perearst kirjutab saatekirja; visiidid toimuvad vanglas või väljaspool vanglat asuvas raviasutuses; osa konsultatsioone võib toimuda videokõne kaudu.	Tasuta

Teenus	Mida see hõlmab?	Kuidas see toimib?	Tasud
Hambaravi	Valuravi, hädavajalik hammaste parandamine; põhihooldus pikema karistuse puhul.	Aja broneerib pereõde; vajadusel viiakse hamba-kliinikusse.	Valuravi tasuta; proteesid jm oma kulul. Hinnakirja saad pereõelt.
Psühholoogiline ja vaimse tervise tugi	Psühholoogiline nõustamine, enesetapumõtete kriisiabi.	Pöördu pereõde või kontaktisiku poole.	Tasuta
Sõltuvusest loobumise toetamine	Ravimid. Grupiprogrammide osas (nt AA) vaata taasühiskonnastamise peatükki.	Pöördu pereõde või kontaktisiku poole.	Tasuta
Nägemisuuring ja prillid	Silmakontroll, põhiprillid.	Taotlus pereõele.	Standard-prillid tasuta, erimudelid oma kulul.
Abi erivajadustega kinnipeetavatele	Abivahendid (nt ratastool vmt), keeleline, nägemis- või muu erivajadus.	Teavita pereõde või kontaktisikut. Lahendused leitakse individuaalselt.	Üldjuhul tasuta.

Kuidas pääsen arstile?

Esmaabi saab vanglas ööpäev ringi. Kui Sul tekib erakorraline abivajadus, näiteks äge valu, verejooks, hingamisraskused vms, pöördu otsekohe üksuse valvuri poole. Vajadusel viiakse Sind väljapoole vanglat ravile või uuringutele.

Kui Su mure ei ole erakorraline, täida avaldus arsti vastuvõtule saamiseks pabervormil, tahvelarvutis või pöördu valvuri või kontaktisiku poole.

Sind viib arstile valvur. Tavaliselt teavitatakse Sind arstile minemise ajast samal päeval.

Perearst

Tööpäevadel vaatab Su kõigepealt üle pereõde (nimetatakse ka üksuse õeks). Vanglas on alaliselt kohapeal pereõed. Pereõde suunab Su vajaduse korral edasi üldarsti või perearsti vastuvõtule.

Vanglas on Sul perearst. Teda nimetatakse ka üldarstiks. Ta määratakse Sulle vanglasse saabumisel ja tema poole võid pöörduda kõigi oma igapäevaste tervisemuredega.

Perearst käib vanglas vastuvõttu tegemas vähemalt üks kord nädalas, kuid kohalkäimise aeg ja sagedus võib vanglates veidi erineda.

Avavanglas olles käid Sa arstil edasi kinnises vanglas.

Perearst suunab vajaduse korral Sind edasi eriarsti (nt neuroloog, psühhiaater, kardioloog jt) vastuvõtule.

Ravimite määramise korral väljastab perearst Sulle digiretsepti. Vangla apteek tellib ravimid ja valvemeeskond jagab neid Sulle või väljastab sulle ravimipinalist ette nähtud aegadel.

Oma digilugu näed Sa perearsti kaudu. Sinu varasemad diagnoosid ja retseptid ei kao kuhugi.

Kirjuta siia oma pereõe nimi

Ravimite võtmine

Vanglas tohib ravimeid omada ja võtta vaid kehtiva korra järgi. Sulle jagab ravimeid üldjuhul valvemeeskond ning nende võtmine toimub tavaliselt kaks korda päevas: hommikul ja õhtul. Psühhotroopseid aineid sisaldavaid ravimeid toob Sulle meditsiinitöötaja, kelle juuresolekul tuleb Sul need manustada.

Reeglid

- Jagatud ravimid tuleb alla neelata vanglaametniku ees. Tal on õigus kontrollida, et Sa seda ka tegid.
- Isiklikke ravimeid vanglasse kaasa võtta ei tohi – need tagab vangla kohapeal.
- Ära kogu, jaga, müü ega vaheta teistega oma ravimeid. Teistele enda tableti andmine või vahetamine on rangelt keelatud ja võib tuua distsiplinaarkaristuse.
- Ravimi võtmine vale nime alt on keelatud.

Sul on alati võimalik uurida enda pereõelt, kui kauaks Sulle ravi määrati ja millal see hakkab lõppema. Samuti anda pereõele infot, kas ravimid aitavad või vajad uuesti arsti vastuvõttu.

Pane siia kirja kõik ravimid, mida vajad

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Psühholoog

Psühholoog aitab Sul toime tulla vangistusega seotud stressi, kriiside ja kohanemisraskustega. Psühholoog soovib Sul vajadusel pöörduda vaimse tervise õe, psühhiaatri või kliinilise psühholoogi vastuvõtule. Kuid ta teeb ka ise nendega koostööd ning võtab vajadusel ise nendega ühendust.

Psühholoogiga räägitud vestlused arvestavad alati eetika- ja konfidentsiaalsuse nõudeid ja nende sisu jagatakse teistega ainult Sinu nõusolekul (näiteks vajaliku spetsialisti või tervishoiutöötajaga).

Psühholoogile saamiseks kirjuta taotlus kontaktisikule, märkides soovi korral sinna ka põhjuse, miks Sa soovid psühholoogi juurde pöörduda (näiteks ärevus, uneprobleemid, lein vmt). Ooteaeg psühholoogile sõltub vanglast ja nõudlusest.

Kui Sul on kriis (enesetapumõtted, paanika), siis teavita kindlasti valvurit kohe. Valveõde reageerib esimesel võimalusel.

Mida saab psühholoogiga arutada?

- kuidas stressiga paremini toime tulla
- rääkida meeleolumuutustest
- küsida soovitusi harjutusteks ärevuse vähendamiseks

Kui Sul on muud mured või probleemid, siis pöördu kõigepealt oma kontaktisiku poole, kes oskab Sulle soovitada või Sind suunata kõige õigemal erialaspetsialisti poole.

Kaplan, usuline tegevus ja hingehoid

Vanglas viibides on Sul õigus järgida enda usutavasid. Igas Eesti vanglas töötab kaplan, kes on vangla vaimulik või hingehoiu töötaja. Tema ülesanne on pakkuda kinnipeetavatele usulist ja vaimset tuge. Ta teeb seda olenemata Sinu konfessioonist või usulisest kuuluvusest. Kaplaniga vestlused on alati vabatahtlikud ja konfidentsiaalsed.

Vanglates teenivad eri konfessioonide kaplanid: peamiselt luteri usk ja õigeusk, võimaluse korral ka katoliku usk ja teised usud. Nende kättesaadavus võib Eesti vanglates veidi erineda.

Kaplani juurde pöördumiseks kirjuta taotlus kontaktisikule või valvurile. Kui tead ja soovid, võid märkida juurde ka konkreetse kaplani nime, kelle poole soovid pöörduda.

Millistes küsimustes kaplani poole pöörduda?

- hingehoidlik vestlus või usuline nõustamine: lein, kriis, vangistusega toimetulek või mõni usualane küsimus;
- sakramendid: ristimine, armulaud, piht või muu vastavalt Sinu usu või konfessiooni tavadele; kaplan korraldab vajaduse ja võimaluse korral ka teise vaimuliku külastuse;
- religioosne kirjandus või sümbolika: Piibel, Koraan, palveraamatud, kaelarist, palvematt jms – neid saab turvareegleid järgides tellida kaplani kaudu.

Kui tunned, et vajad vaimset või usulist tuge, kirjuta avaldus esimesel võimalusel. Abi on tasuta ning kättesaadav kõigile kinnipeetavatele keelest, rahvusest ja usust sõltumata.

Vältimatu ehk erakorraline arstiabi on Sinu põhiõigus. Sul on õigus saada vanglas samaväärset arstiabi nagu vabaduses viibival inimesel.

Vanglasse ei saa kaasa võtta isiklikke ravimeid ja meditsiinilisi abivahendeid vms. Need tagab Sulle vajaduse korral vangla.

Arstile pääsemise järjekorrad ja ooteajad võivad olla pikad.

Nagu ka väljaspool vanglat, võib eriarsti juurde pääsemine aega võtta mitu kuud.

Sinu terviseandmed on konfidentsiaalsed. Neile pääseb ligi vaid meditsiinitöötaja ja need ei jõua valvurite või teiste kinnipeetavateni.

MÄRKMED

MÄRKMED

5. MINU TEGEVUSED VANGLAS

Vanglas on mitmeid tegevusi ja samme, mis aitavad Sind viia vabanemiseni ning seda nimetatakse vanglas ka teistsuguse sõnaga, milleks on *taasühiskonnastamine*.

Taasühiskonnastamine on vanglapoolne tugi ja tegevused selleks, et Sul oleks peale vangistust võimalik elada õiguskuulekat elu. Need tegevused planeeritakse Sinuga koos. Nendes tegevustes osalemisel on mõju sellele, kas ja millal Sul on võimalik pääseda avavanglasse või vabaneda ennetähtaegselt.

Taasühiskonnastamisega seotud tegevused on vanglas:

- sotsiaalprogrammid;
- õppimine;
- töötamine;
- sõltuvusravi ja psühholoogiline nõustamine;
- suhete hoidmine või parandamine lähedastega;
- vabanemise eel isikut tõendavate dokumentide ja erinevate teenuste saamiseks vajalike toimingute tegemine (nt töövõime hindamine, kohalikust omavalitsusest eluaseme või toetuste taotlemine).

5.1. RISKIHINDAMINE JA INDIVIDUAALNE TÄITMISKAVA (ITK)

Riskihindamisega püütakse aru saada, kui tõenäoliselt võid toime panna uue kuriteo.

Miks riske hinnatakse?

- selleks, et koos aru saada, mis põhjustas õigusrikkumise;
- leida lahendused nende põhjuste kõrvaldamiseks.

Kui Sa oled põhjustest teadlik ja saad oskused nende lahendamiseks, siis väheneb ka tõenäosus uute kuritegude toime panemiseks ehk Sinu riskitase väheneb.

Riskihindamise järel pannakse kokku Sinu individuaalne täitmiskava vanglas - ITK.

Kuidas minu riske hinnatakse?

Riskihindamise intervjuu ajal püütakse koos Sinuga arutledes mõista Sinu senist elu terviklikumalt ja välja selgitada põhjused, mis kuritegudeni viisid. Need põhjused võivad olla näiteks rahalised probleemid, alkoholi- või narkosõltuvus või hoopis konfliktid ja oskamatus neid muul moel lahendada. Hinnatakse, kas Sa võid olla ohtlik endale või teistele.

Lisaks kogutakse infot erinevatest allikatest: kohtuotsus, karistussregister, töötamise register jne. Intervjueeritakse ka Sinuga kokku puutunud spetsialiste.

Riskihindamine koostatakse neile süüdimõistetutele, kelle karistus on pikem kui üks aasta. Sinu riske hinnatakse vanglasse saabumisel, samuti hinnatakse neid kohtus ennetähtaegse vabanemise üle otsustamisel.

On oluline mõista, et kuna riskide hindamine põhineb suures osas varasemal elul, siis seda Sa palju muuta ei saa. Ei saa olematuks teha Sinu tegude raskust või ohtlikkust.

Küll aga on tulevikus kohtus ennetähtaegse vabanemise üle otsustamisel riskihinnangu kõrval olulisel kohal ka iseloomustus, kus kirjeldatakse Sinu tegevusi ning käitumist vanglas veedetud aja jooksul.

Sa saad muuta enda harjumusi, käitumist ja mõtteviisi ning vangla saab omalt poolt pakkuda Sulle tuge uute oskuste õppimisel.

Mis mõjutab minu riskiskoori ja iseloomustust?

Varasema põhjal võetakse muuhulgas arvesse:

- kuriteo raskust
- kas Sa oled olnud tagaotsitav või hoidnud kõrvale karistuse täitmisest
- varasemat kuritegelikku käitumist
- kui Sul on olnud probleeme sõltuvusainetega

Ennetähtaegse vabanemise ja avavanglasse paigutamise taotlemisel hinnatakse eelnevale lisaks:

- edukat ITK täitmist
- Sinu ohtlikkust teistele väljaspool vanglat
- vanglas läbitud programme ja tegevusi
- Sinu kehtivaid distsiplinaarkaristusi

1.

2.

3.

Karistuse kandmise ajal hinnatakse:

- õppimist või töötamist vanglas
- osalemist sotsiaalprogrammides ja nõustamistel
- käitumist vanglas, sh suhtlemist ametnike ja kaaskinnipeetavatega
- vangla reeglitest kinnipidamist
- hoiakuid ja mõtlemist

Individuaalne täitmiskava (ITK)

ITK on Sinu isiklik tegevusplaan vanglas viibimise ajaks. See aitab Sul toetada Sinu elu vanglas ja õiguskaualekaks tulevikuks paremini valmistuda.

ITK-s on kirjas Sinu vajadused ja Sulle pakutavad võimalused:

- mida Sul on vaja teha, et vabanemiseks valmistuda;
- Sind toetavad tegevused vanglas, näiteks õppimine, töötamine, osalemine nõustamistes, programmides;
- kuupäevad, millal Sul avaneb võimalus edasi liikuda avavanglasse või ennetähtaegselt vabaneda ning mis tingimustel on see kõige tõenäolisem.

ITK täitmisel on oluline tähendus, kui kohus arutab edaspidi Sinu võimalikku ennetähtaegset vabanemist või avavanglasse paigutamist.

ITK teeb kontaktisik koostöös Sinuga. See tähendab, et Sa saad kaasa rääkida – öelda, mida Sa vajad või soovid. Edaspidi toimuvad vestlused selle täitmise üle üks kord kuus koos kontaktisikuga, kus te arutate tulemuste üle.

ITK uuendatakse üks kord aastas. Hinnatakse Sinu arenguid ning takistusi, vajadusel uuendatakse plaani uute tegevustega.

ITK koostatakse süüdimõistetutele, kelle karistus on pikem kui üks aasta. Kui oled vanglas lühema aja, siis ITK-d Sulle ei koostata.

Kui Sul ei ole lühema karistusaja tõttu ITK-d, võib Sul siiski olla võimalusi osaleda erinevates tegevustes (näiteks õppimine) või sotsiaalprogrammides, kui seal on vabu kohti.

5.2. SOTSIAALPROGRAMMID

Miks võiksin neis osaleda?

Kui Sul on probleeme sõltuvusainetega, viha ohjamisega või kalduvus vägivaldsele käitumisele, on Sul võimalik osaleda sotsiaalprogrammides, mis aitavad nendega paremini toime tulla. Programmid on loodud selleks, et toetada isiklikku arengut, parandada toimetulekut ja arendada sotsiaalseid oskusi. Lisaks aitavad need mõista oma käitumist ja õppida uusi, kasulikke viise igapäevaelus toimetulekuks.

Sotsiaalprogrammid koos töötamise ja õppimisega moodustavad vangla taasühiskonnastava tegevuse tuumiku. Sotsiaalprogrammid on osa Sinu individuaalsest täitmiskavast (ITK).

Sotsiaalprogrammides osalemine tasub end mitmel viisil ära. See võib parandada võimalust pääseda avavanglasse või vabaneda ennetähtaegselt. Samuti saad programmidest praktilisi oskusi, mida vajad pärast vabanemist.

Täpsemat infot osalemise kohta saad oma kontaktisikult.

Kuidas saan osaleda?

Sinu jaoks sobivad programmid lepitakse kokku individuaalse täitmiskava (ITK) koostamisel koos kontaktisikuga ja vaadatakse regulaarselt üle.

Kui näed vajadust, võid ise esitada taotluse mõne programmiga liitumiseks. Lõplik valik tugineb aga Sinu riskiteguritel ning kogu senisel käitumisel.

Sotsiaalprogrammides osalemine on üldjuhul vabatahtlik, kuid keeldumine võib mõjutada Sinu riskiskoori, vähendada võimalust pääseda avavanglasse või ennetähtaegselt vabaneda.

Vanglas pakutavate sotsiaalprogrammide valik on lai ning katab väga erinevaid valdkondi: alates emotsioonide juhtimisest kuni sõltuvuste ja lähisuhteprobleemideni. Näiteks programm „Viha juhtimine“ koosneb 9 kohtumisest ja keskendub emotsioonide kontrollile, samas kui programm „Agressiivsuse asendamise treening“ sisaldab 18 kohtumist ning õpetab sotsiaalseid oskusi ja konfliktide lahendamise viise. Programm „Pere- ja paarisuhte vägivalda vähendamine“ käsitleb lähedussuhete turvalisust ning toimetulekut vägivaldsete mustritega

Sõltuvuskäitumist aitab muuta programm „Eluviis 24/7“ ning sobib nii individuaal- kui grupidöök. Alkoholihoobes autojuhtimise probleemile on suunatud „Liiklusohutusprogramm“. Lisaks on olemas eraldi programm sotsiaalsete oskuste arendamiseks, aga ka programm mis keskendub kristlikele väärtustele ja hoiakutele.

Iga programm sisaldab kohtumisi ning toimub tavaliselt 1–2 korda nädalas. Olenevalt programmist võivad need toimuda kas suuremates või väiksemates gruppides (tavaliselt 4–8 inimest) või individuaalselt.

- Sotsiaaltöötaja ei registreeri Sind programmi - tema jagab Sulle nende kohta vaid infot või viib neid läbi. Oma soovist programmis osaleda anna teada otse kontaktisikule.
- Programmis osalemine ei too automaatselt kaasa avavanglasse pääsu või ennetähtaegset vabanemist. See otsus tehakse kogu Sinu käitumise põhjal, sealhulgas õppimise ja töötamise, mitte ainult programmides osalemise põhjal.
- Narkosõltuvuse puhul liitu tugigrupiga niipea kui võimalik. Eriti oluline on sellega liituda enne vabanemist.
- Kui oled juba sotsiaalprogrammi registreerunud, siis ära puudu ilma mõjuva põhjuseta.

5.3. ÕPPIMINE

Miks võiks õppida?

- Vanglas on õppimiseks aega, nii lähevad päevad kiiremini.
- Saad teadmisi ja oskusi, mis on abiks pärast vabanemist.
- Klassid on väikesed ja õpetajad arvestavad õppijate vajadustega.
- Pärast vabanemist saad kohe jätkata õppimist mõnes täiskasvanute gümnaasiumis või kutsekoolis.
- Õppimine iseloomustab Sind positiivselt ka kohtuniku silmis, kui Sul tekib võimalus ennetähtseks vabanemiseks.

Valikud - mida saan õppida?

Põhikool

Põhikool kestab kuni 9. klassini

Võimalik õppida eesti ja vene keeles.

Gümnaasium

Gümnaasium on 10.-12. klass.

Võimalik õppida vaid eesti keeles, Sinu keeleoskuse tase peab olema vähemalt B1.

Kutseõpe

Vanglas saab õppida mitmesuguseid erialasid peamiselt ehitusvaldkonnast ja teenindusest. Kursused koosnevad moodulitest.

Õppida saab vaid eesti keeles, Sinu keeleoskuse tase peab olema vähemalt A2.

Eri vanglates pakutakse erinevaid kursusi. Info leiad teadetetahvilt ja sisetelerist.

Eesti keele õppimine

Eesti keele õppimise vajadust ja võimalust hinnatakse peale süüdimõistvat otsust või individuaalse täitmiskava koostamisel.

Ka vahistatutel on võimalik keelt õppida.

Kuidas pääsen õppima?

- Õppima saad siis, kui riskihindamise vestluse ja ITK koostamise käigus oled jõudnud koos kontaktisikuga arusaamale, et Sul on tõsine soov õppida ja vastavad oskused omandada.
- Kontaktisik ja hariduskorraldaja saavad Sulle selgitada õppimisvõimalusi, tingimusi ja erialasid, mida vanglas õppida saab. Nad annavad nõu, milliseid avaldusi on vaja täita.
- Liituda saad aastaringselt, ka õppeaasta keskel.
- Kui soovid õppida gümnaasiumis või kutseõppes, on tingimuseks majandustöodes osalemine.
- Kui Sa varem õppisid, saad jätkata samast kohast, kus Sinu koolitee pooleli jäi.

Erialakursustele registreerimine

- Kohtade arv on piiratud, tahtjaid peaaegu alati rohkem kui kohti.
- Osalejad valitakse intervjuu põhjal.

Kuidas toimub õppimine?

Koolipäev

Tavaline koolipäev põhikoolis ja gümnaasiumis toimub vastavalt tunniplaanile, üldjuhul ajavahemikus kell 9-17. Erialakursused ja praktika toimuvad väljakuulutatud aegadel.

Kooli liikumine

Kinnipeetavad lähevad õpperuumidesse valvuri saatel.

Õppeklassidest või praktikaruumidest ei tohi ilma loata lahkuda.

Õppematerjalid

Õpikud, vihikud ja töölehed saad koolist. Need on tasuta.

Õppimisega seotud raamatuid ja materjale on lubatud Sulle vanglasse saata.

Töövahendid

Kutseõppes ja praktikal saab kasutada vajalikke tööriistu ja töövahendeid.

Kodutööd

Ka vanglas antakse õppijatele kodutöid.

Õppematerjalid saad võtta kambrisse kaasa ja seal ka õppida.

Reeglid koolis ja kursustel

Käitumine

- Õppides on kohustuslik täita õpetaja antud ülesandeid.
- Tundi ei tohi segada. Kui Sind segamise pärast tunnist ära viiakse, loetakse see põhjusega puudumiseks.
- Praktika ajal tootmishoones viibides tohid suhelda vaid vangla töötaja või tööandjaga.

Puudumine

- Koolist puudumine on põhjendatud, kui Sa oled haige, Sul on samal ajal kokkusaamine, arsti külastus või mõni vanglast tulenev põhjus.
- Põhjusega puudumine ei ole lubatud.

Asjad ja töövahendid

- Kooli tohib kaasa võtta ainult need asjad, mida on õppimiseks vaja.
- Koolist ei tohi ilma loata mitte midagi kaasa võtta.
- Kui töövahend on kadunud või katki, pead seda kohe õpetajale ütlema.
- Veepudel on koolis lubatud, aga see tuleb kaasa võtta ja tagasi viia tühjana.

Kas ma pean vanglas olles õppima?

Jah, kui Sa oled selle koos kontaktisikuga planeerinud enda ITK-sse tegevusena, mida soovid vangistuse jooksul teha ning see toetab Sinu edasisi võimalusi tööturul hakkamasaamiseks.

Sul on õigus õppida ka üksikuid aineid.

Eestis on põhiharidus kohustuslik kui Sa oled noorem kui 17-aastane ja Sul ei ole põhiharidust.

Kas vahistatuna saan ka õppida?

Jah, ka vahistatuna võid põhiharidust või keskharidust omandada. Samuti võid õppida eesti keelt.

Kutseõpe on ette nähtud vaid süüdimõistetutele.

Millised piirangud on õppimisele?

Koolis, kursustel ja praktikal ei saa käia, kui:

- Sa oled isolatsioonis,
- Sa ei tohi uurimise ajal kuriteokaaslasega kokku puutuda,
- vangla hinnagul on Sinu osalemine julgeolekurisk.

Mis saab siis, kui mulle ITK-d ei tehta?

Õppetöös saad osaleda ka juhul kui Sul puudub ITK ja kui oled alla aastase vangistusajaga.

Liituda võid aastaringsest.

Kas saan vanglas olles teha sisseastumiseksameid mõnda kooli väljaspool vanglat?

Küsi kontaktisikult, kas ja kuidas see võimalik oleks.

Kuidas toimub õppimine avavanglas?

Avavanglas saad õppimas käia väljaspool vanglat asuvas piirkondlikus õppeasutuses.

Kuidas saan peale vabanemist edasi õppida?

Põhikooli või gümnaasiumiga saad jätkata pärast vabanemist ka muus koolis. Kutseõpet saad jätkata õppeasutuses, mis vastavat eriala õpetab.

Kas ma saan kursuselt kutsetunnistuse?

Kursuse lõpus saad Sa tunnistuse. Kuid Sul on võimalik saada ka kutsetunnistus, kui Sinu oskused on nõutud tasemel ja Sa täidad kutse saamiseks vajalikud tingimused või testid.

5.4. TÖÖTAMINE

Miks tasub tööle minna?

- Töötamine aitab Sul sisustada oma päeva.
- Säilitad olemasolevaid tööoskusi või omandad uusi.
- Teenid raha, kuna töötamise eest saab palka. Nii kasvatad ka oma rahalist sõltumatust.
- Teenitud rahaga saad toetada vajadusel oma lähedasi.
- Töötamine näitab Sind positiivsest küljest ning võib mõjutada Sinu võimalust liikuda avavanglasse või vabaneda ennetähtaegselt.

Kas kõik peavad töötama?

Vanglas töötamine on kohustuslik kõikidele kinnipeetavatele. Töötamisest on vabastatud vaid pensioniealised kinnipeetavad, vahistatud ja need, kes pole meditsiinilistel põhjustel võimelised tööd tegema. Tööst on vabastatud ka õppivad kinnipeetavad õppetöö toimumise ajal, kuid sel juhul on kohustus töötada koolivaheaegadel.

Kuidas pääsen tööle?

Tegevuse nimetus	Tegevuse sisu	Mis saab edasi?
1. Töötamise planeerimine ITK-s	ITK-d koostades arutate kontaktisikuga läbi tegevused vanglas, nende hulgas ka töötamise. Tööle määramisel arvestatakse Sinu oskustega ja nendega, mille Sa vangistuse jooksul omandad.	Kontaktisik koostab Sinu tööle määramise käskkirja.
2. Majandustööle määramine	Kõikidel kinnipeatavatel on esimene tööülesanne majandustööde tegemine.	Vanglas nimetatakse seda ülesannet tööharjumuse tekitamiseks. Selle põhjal hinnatakse Sinu suhtumist ja valmisolekut töötada. Vastavalt erialaoskustele ja töökohtade olemasolule ning Sinu motivatsioonile ja käitumisele, on Sul võimalus mingi hetk edasi liikuda Vangla ettevõtluskeskusesse (VEK).
3. Erialane töötamine (majandustööd või VEK)	Vangla ettevõtluskeskusesse (VEK) liikumisel pakutakse Sulle kõigepealt proovipäeva, et saaksid tutvuda pakutava tööga ning tööandja tutvuda Sinu oskustega. Juhul, kui mõlemapoolselt leitakse, et töö sobib, siis sõlmitakse Sinuga tööleping.	Palgaraha liigub Sinu vangla isikuarvele.
4. Töökoha vahetamine	Esita kirjalik taotlus kontaktisikule ja põhjenda oma soovi. Näiteks, kui soovid vahetada töökohta, eriala või Sul on mõnes muus valdkonnas paremad kogemused või ka nt tervislikel põhjustel.	Otsuse teevad VEK ja kontaktisik. Otsuse puhul arvestatakse ka seda, kas leidub vabasid töökohti.
5. Töötamine avavanglas olles	Avavanglas viibides saad töötada ka väljaspool vanglat. Vaata avavanglas töötamise kohta täpsemalt avavangla peatükist.	Sa otsid ise endale Sinu oskustele vastava töökoha või aitab seda Sul leida Töötukassa või vangla.

Millises valdkonnas saan töötada?

Eesti vanglates on töötamiseks erinevad võimalused ja töövaldkonnad. Üldiselt jaotuvad töövõimalused kolme valdkonna vahel:

Valdkond	Näiteid ametitest	Kuidas seal töötada?
Majandustööd	Koristaja, toidujagaja, nõudepesija, kokk/abikokk, pagar, köögitööline, laotööline, juuksur, raamatukoguhoidja, õmbleja jne.	See on üldjuhul esimene töökoht. Soovi korral võid nendes töötada ka pikemalt või kogu oma vangistuse aja.
Vanglatööstus (vangla ettevõtluskeskus, VEK)	Tisler, keevitaja, värvija, pakkija puidu-, metalli-, komplekteerimis- või üldtööstussehis. Masinõmbleja, pesumasina operaator pesumajas või õmblustsehis.	Neis töötamine vajab kindlat oskust või vanglas omandatavat väljaõpet. Kandideerimiseks räägi oma kontaktisikuga.
Tööd avavanglas olles	Ehitus, logistika, tootmine, teenindusettevõtted jmt.	Sinu tööandja peab nõustuma vangla tingimustega.

Pea silmas, et tööle saamine sõltub väga paljudest asjaoludest ning enne seda viib vangla läbi erinevaid toiminguid. Seetõttu võtab reaalselt tööle saamine aega. Samuti sõltub tööle saamine sellest, millised töökohad on parasjagu saadaval.

Töötasu ehk palk.

Kui palju Sa teenid ja kuhu raha läheb?

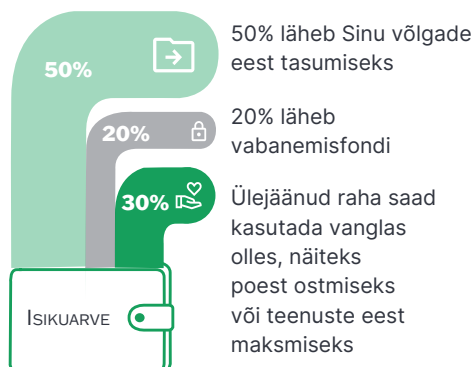
Töötasu

Töötasu laekub Sinu vanglasisesele isikuarvele. Sularaha vanglas (nii kinnises kui ka avavanglas) hoida ei tohi. Sulle makstava töötasu ehk palga miinimum peab olema vähemalt 10% Eesti riiklikust alampalgast, kuid tegelik suurus sõltub ametist ja tulemustest. Töötasud vanglas algavad 0,74 eurost tunnis.

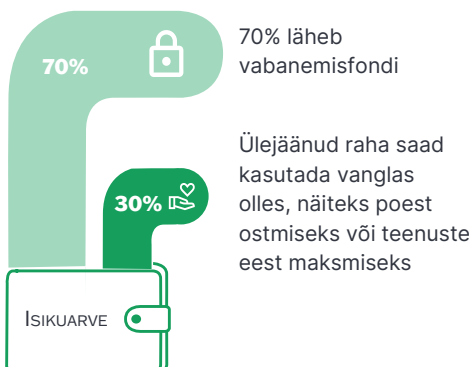
Töötasu arvestus/laekumine

Töötasu arvestus ja jagunemine Sinu isikuarvel on järgmine:

Kui Sinu vastu ON nõudeid

Kui Sinu vastu EI OLE nõudeid

Kui vabanemise fond saab täis, saad ise otsustada, kas kanda jätkuvalt osa raha edasi vabanemise fondi või kasutada vanglas.

Tööleping

Sinu tööle määramisel tehakse Sulle kas tööle määramise käskkiri või tööleping. Kui Sa töötad vanglas näiteks majandustööl, siis tehakse Sulle tööle määramise käskkiri. Kui Sa töötad vanglatööstuses ehk vangla ettevõtluskeskuses (VEK) või avavanglas, siis sõlmitakse Sinuga tööleping. Sinu tööandja on sel juhul kas vangla, ettevõtluskeskus või väljaspool vanglat olev tööandja. Kõikidel juhtudel laekub töötasu Sinu vangla isikuarvele, kust tehakse mahaarvamised nii, nagu eespool joonisel näidatud.

Hoia oma isikuarve summal silm peal vangla tahvelarvutis. Nii saad planeerida oma e-poe oste ja veenduda, et ka Sinu vabanemistoetus kasvab.

Käitumine töökohal

Mida Sul tuleb töökohal olles teada?

Sa pead täitma tööjuhendaja korraldusi, hoidma head töötempot ja suhtuma töövahenditesse heaperemehelikult. Sa ei tohi töökohal ega ka mujal minna konflikti kaaskinnipeetavatega ega häirida vanglatöötajaid. Sa pead kandma nimesilti ning järgima vangla üldisi käitumisreegleid (viisakus, puhtus, alkoholi keeld ja narkootikumikeeld).

Mis juhtub, kui Sa neid reegleid rikud?

Sulle koostatakse ettekanne ja olenevalt rikkumise raskusest määratakse Sulle karistus. Sellega võib kaasneda palga vähendamine või töölt eemaldamine. Reeglite rikkumisi arvestatakse ka soodustuste, avavanglasse üleviimise või ennetähtaegse vabastamise otsuste tegemisel.

Puudumine ja hilinemine

Mida Sul tuleb teada töölt puudumise ja tööle hilinemise kohta?

Kui Sa näiteks haigestud, siis teavita sellest valvurit, VEK-i või tööandjat kohe esimesel võimalusel (näiteks sõnumiga tahvelarvutis või suuliselt). Kui tead enda puudumisest ette (näiteks Sul on arst, kohtuistung), tuleb puudumine töökohal kooskõlastada vähemalt 24 tundi varem juhtumikorraldaja kaudu.

Kuidas saan väljaõppe ja töövahendid?

Vangla annab Sulle kõik tööriistad ja kaitsevahendid (kindad, prillid, kõrvaklapid jm). Enne tööle asumist läbid lühikese ohutuse- ja töökorralduse koolituse. Keerukamate masinate puhul õpetatakse Sind personaalselt. Pea silmas, et tööriistu ja töövahendeid ei tohi kambrisse viia ega teistega vahetada.

Kui Sa peaksid töövahendi või tööriista kaotama, rikkuma või kasutama seda keelatud viisil, siis toob see Sulle kaasa kahju hüvitamise ja võimaliku töölt kõrvaldamise või karistuse. Töölt võidakse Sind kõrvaldada ka juhul, kui keeldud töökoha ohutusvahenditest.

Hea käitumine tööil tagab Sulle kindla palga ja võib kiirendada Sinu liikumist avavanglasse või ennetähtaegsele vabanemisele. Reeglite rikkumine on aga kahjulik - see kajastub Sinu iseloomustuses ja vähendab võimalusi varasemaks vabanemiseks.

Kas ma pean oma tulusid deklareerima?

Jah, see sõltub Sinu tulude suurusest: kui Sinu töötasu on alla maksuvaba tulu määra (nt 2025. aastal oli see 654 eurot kuus), siis deklaratsiooni esitama ei pea.

Tuludeklaratsiooni kohta küsi oma kontaktisikult - vangla laseb Maksu- ja Tolliametil (EMTA) saata Sulle paberkandjal eeltäidetud deklaratsiooni. Sellel on näidatud Sinu tulud ja muud vajalikud andmed. Eeltäidetud deklaratsiooni saad ka ise EMTA-st küsida.

Seejärel täida selle ära ja saada postiga EMTA-le tagasi.

MÄRKMED

6. AVAVANGLA JA TEV

Toetame järk-järgult vabanemist ning püüame luua võimaluse liikuda kinnisest vanglast avavanglasse või vabaneda ennetähtaegselt, et Sinu kohanemine oleks sujuvam. Ennetähtaegselt võid Sa vabaneda kahel viisil: kas elektroonilisele järelevalvele (ETEV) või ilma elektroonilise järelevalveta (TEV).

Karistuse kandmise jätkamise võimalused peale kinnist vanglat on seega:

Avavangla	Karistuse kandmine vabaduses elektroonilisel järelevalvel kriminaalhooldusel (ETEV)	Karistuse kandmine vabaduses kriminaalhooldusel (TEV)
-----------	---	---

Vanglast ennetähtaegse vabanemise aegu (ETEV ja TEV) tutvustab Sulle vanglasse saabudes esimesel võimalusel vanglaametnik. Selle võimaluse avanedes koostatakse vangla poolt iseloomustus, kuid lõpliku otsuse teeb kohus.

Karistuse pikkus	Tingimisi ennetähtaegne vabanemine elektroonilisele valvele (ETEV) võimalik alates	Tingimisi ennetähtaegne vabanemine (TEV) võimalik alates
Alla 5 aasta	1/3 karistuse möödumisel (vähemalt 4 kuud)	1/2 karistuse möödumisel (vähemalt 4 kuud)
Üle 5 aasta	1/2 karistuse möödumisel (vähemalt 4 kuud)	2/3 karistuse möödumisel (vähemalt 4 kuud)

6.1. AVAVANGLA

Avavanglas on kinnipeetaval rohkem vabadust, aga ka suurem vastutus oma elu korraldamisel. See aitab sul harjuda tavapärase eluga ja valmistab Sind sujuvalt ette vanglast vabanemiseks. Vangla poolt on suurem tugi ja toetus, aga ka kontroll selle üle, et Sa ei oleks ühiskonnale ohtlik.

Avavanglas jätkad Sa oma ITK täitmist, saad osaleda sotsiaalprogrammides ja vajadusel saad arstiabi või ravi.

Palun arvesta, et avavanglasse paigutamise protsess on pikk ja põhjalik, see võib aega võtta mitu kuud ning see ei toimu koheselt.

Millised on avavanglasse saamise tingimused?

- Sinu ITK-s kirjas olev avavanglasse saamise kuupäev on saabunud.
- Sind ei hinnata üliohtlikuks.
- Sa ei ole varem püüdnud põgeneda ja ei ole vangla hinnangul põgenemisohtlik.
- Sul ei ole viimasel ajal distsiplinaarrikkumisi olnud.
- Sul ei ole pooleli uusi kriminaalasju.
- Oled ITK-s kirjas olevad vajalikud sotsiaalprogrammid läbinud.
- Kui Sul on olnud narkootikumide sõltuvus ja oled kinnises vanglas vajaliku ravi või programmi läbinud.
- Kui Sul on olnud alkoholiga probleeme ja pole programmi läbinud, pead olema nõus seda tegema avavanglas.

Kuidas saaksin avavanglasse?

Kui Sa vastad tingimustele ja avavanglasse saamise kuupäev on saabunud, saad kirjaliku teate, et Sinu ümberpaigutamist hakatakse arutama.

Kui tingimused on täidetud, võetakse Sinult nõusolek, kas Sa oled nõus sinna minema.

Sa pead olema veendunud, et oled valmis jätkama karistuse kandmist avavanglas ilma suuremate probleemide ja tagasilanguseta.

Kuidas otsustatakse, kas saan avavanglasse?

Avanglasse suunamise võimaluse, aja ja tingimuste üle otsustab vangla.

Arvesse võetakse:

- kas vastad tingimustele,
- milline on olnud Sinu käitumine vanglas,
- kuidas oled läbinud ITK-s planeeritud tegevusi,
- milline on tõenäosus uueks rikkumiseks.

Kui Sa oled eluaegset karistust kandnud juba vähemalt 23 aastat, võid uurida, kas Sul on võimalik taotleda ümberpaigutamist avavanglasse. Kui arvad, et võiksid sobida ja tingimused on täidetud, räägi sellest enda kontaktisikuga.

Reeglid avavanglas

- Päeval ajal võid avavangla territooriumil vabalt liikuda.
- Öörahu ajal pead viibima oma toas, mis vajaduse korral lukustatakse.
- Avavanglast välja on lubatud minna eelnevalt kokkulepitud ning loa saanud tegevusteks: õppimine, töötamine või lühiajalised väljasõidud.
- Sul on õigus suhelda lähedastega kirja ja telefoni teel ning lühiajalistel kokkusaamistel ja lühilajalistel väljasõitudel.
- Sa võid kasutada vaba aja veetmise võimalusi, nagu sportimine ja raamatute lugemine vms.
- Isiklike riiete kandmine on lubatud, kuid nende puhtuse eest hoolitsed ise.
- Sa pead järgima avavangla päevakava, täitma vanglaametnike korraldusi ning hoidma korda ja puhtust oma eluruumis.
- Avavanglas saad Sa endale ise süüa teha.

Kus saan töötada, kui olen avavanglas?

Vangla territooriumil saad töötada majandustöödel. Vanglal on lepingud mõnede tööandjatega, uuri nende kohta kontaktisikult.

Sul on võimalik ka ise endale töökoht leida mõnes ettevõttes või asutuses väljaspool vanglat, kuid vangla peab selle heaks kiitma.

Üldiselt piiranguid ei ole, kuid töökoht ei tohi Sul takistada õhtuti õigeks ajaks tagasi jõudmast (nt kaugsõidu bussijuht vmt).

Uuri võimalusi ka Töötukassast.

Kas saan õppida, kui olen avavanglas?

Kui Sul on vangla poolt antud luba, saad õppida väljaspool avavanglat tavakoolis.

Sul on võimalik õppimist jätkata koolides, kellega vanglal on koostöö, või asuda õppima teistesse koolidesse, kuhu Sind vastu võetakse.

Kuidas toimuvad lähedastega kokkusaamised?

Kui kannad karistust avavanglas, ei ole Sul võimalik taotleda pikaajalist kokkusaamist lähedastega. Selleks, et säilitada sidet oma lähedastega või osaleda olulistel perekondlikel sündmustel, on Sul võimalik taotleda lühiajalisi väljasõite.

- Avavanglas viibides võid taotleda lühiajalist väljasõitu kuni 21 kalendripäevaks aastas, sõltumata sellest, kui kaua oled karistust kandnud.
- Kui Su peres juhtub midagi tõsist, näiteks lähedase raske haigus või surm, saad taotleda kuni seitsmepäevast väljasõitu (nn erakorraline väljasõit). See ei kuulu Sinu aastase 21-päevase väljasõidulimiidi alla. Esita taotlus kirjalikult vangla direktorile, lisades võimalusel tõendi, näiteks arstitõendi või surmatunnistuse. Vangla annab vastuse kolme tööpäeva jooksul.

Kus ma veel saan käia?

Sul on võimalik käia asutustes või ettevõtetes kokkulepitud kohtumistel, nt Töötukassas või töövestlusel. Avavanglas olles saad osaleda Töötukassa pakutavatel kursustel.

Samuti on Sul õigus osaleda sotsiaalprogrammides, kriminaalhoolduses, tugigruppides (nt anonüümsed narkomaanid jms).

Mis juhtub, kui ma reegleid rikun?

Reeglite rikkumisel võib olla erinevaid tagajärgi, sõltuvalt rikkumise tõsidusest.

Kergemate rikkumiste korral võidakse Sind hoiatada või piirata teatud õigusi, näiteks vähendada kokkusaamiste või väljasõitude arvu.

Tõsisemate rikkumiste korral, nagu keelatud esemete omamine või vangla territooriumilt lahkumine ilma loata, võidakse Sind tagasi viia kinnisesse vanglasse või karistada distsiplinaarkorras.

6.2. KARISTUSE KANDMINE ELEKTROONILISE JÄRELVALVE ALL KRIMINAALHOOLDUSEL

Elektrooniline valve on võimalus vabaneda vanglast varem kui tavapärase tingimisi ennetähtaegse vabastamise puhul. Sellisel juhul kannad Sa vabaduses elades jalavõru, mis jälgib Sinu asukohta.

Sul on võimalus avadalda selleks soovi, kui Sinu ETEV tähtaeg on saabunud. Vabastamise elektroonilise järelvalve alla otsutab kohus vangla poolt esitatud iseloomustuse põhjal. Kohus võtab arvesse sinu läbitud tegevusi ja käitumist vanglas.

Elektroonilise valve kestus võib olla 1-12 kuud, sõltuvalt kohtu otsusest ja Sinu käitumisest.

Mida elektrooniline valve minu jaoks tähendab?

Sulle paigaldatakse jalavõru, mis jälgib Sinu asukohta. Sinu elukohta pannakse üles jalavõruga seotud seadmed.

Pea meeles! Elukohast lahkuda tohid Sa vaid kriminaalhooldaja loal ja piiratud tegevusteks.

Koos kriminaalhooldajaga panete paika kindla ajakava, millal ja kus Sa viibida võid. Sellest ajakavast pead kinni pidama. Sa ei tohi rikkuda kokkulepitud reegleid ega lahkuda lubatud alalt.

Millised on elektroonilise valve paigaldamise tingimused?

Jalavõru puhul on kindlad tingimused Sinu elukohale:

- elukoha omanik peab kinnitama, et Sul on luba seal elada;
- seal peab olema elekter ja mobiililevi;
- elukoht peab olema lukustatav.

Jalavõruga ja selle seadmete paigaldamisega peavad nõus olema kõik teised täiskasvanud, kes selles kohas elavad.

Kuidas saan taotleda elektroonilist valvet?

Elektroonilise valve tähtaja saabumisel tuleb Sul esitada sooviavaldus kontaktisikule.

Kuidas toimub elektroonilise valve seadme paigaldamine?

Mis juhtub, kui elektroonilise valve kohustust rikud?

Kui rikud elektroonilise valve tingimusi (näiteks lahkud loata elukohast või ei täida ajakava), võib tagajärjeks olla karistuse kandmise jätkamine vanglas. Elektroonilise valve all oldud aega ei arvutata maha Sulle määratud karistusest.

6.3. KARISTUSE KANDMINE VABADUSES KRIMINAALHOOLDUSEL

Paljudel kinnipeetavatel tekib võimalus vabaneda vanglast ennetähtaegselt ning jätkata karistuse kandmist vabaduses kriminaalhooldusel.

Karistuse kandmine kriminaalhooldusel tähendab, et Sa ei pea karistust kandma vanglas, vaid saad olla vabaduses. Sulle kehtivad määratud reeglid (kontrollnõuded) ja kohustused, Sinuga suheldakse regulaarselt ning koostöös kriminaalhooldusametnikuga koostatakse Sulle kriminaalhoolduse perioodiks hoolduskava ehk karistusaja plaan.

Mida tähendab karistuse kandmine kriminaalhooldusel?

- Sul tuleb elada kohas, mille kohus on määranud sinu püsivaks elukohaks.
- Sul tuleb käia kõikidel ettenähtud kohtumistel kriminaalhooldajaga.
- Alkoholi- või narkojoobe testid, mida kriminaalhoolduses Sulle aeg-ajalt tehakse, peavad olema korras.
- Sul võib olla kohustus töötada, õppida, käia ravil või osaleda mõnes sotsiaalprogrammis.
- Katseaja jooksul jälgitakse, kas pead reeglitest kinni.

Mis juhtub, kui ma kriminaalhoolduse reegleid rikud?

Kui Sa oled vabaduses kriminaalhoolduse all, pead järgima Sulle määratud reegleid ja tegema kokkulepitud tegevusi. Kui Sa neid ei täida või neid rikud, võivad sellel olla tagajärjed.

- Kriminaalhooldusametnik kohtub Sinuga koheselt, et aru saada, mis juhtus ja miks Sa reeglite vastu eksisid.
- Ta võib Sind suunata sotsiaalprogrammi, sõltuvusnõustamisele või muule abitegevusele.
- Vajadusel pead hakkama sagedamini kriminaalhooldajaga kohtumistel käima.

Kui rikkumised on tõsised või korduvad, esitatakse kohtule erakorraline ettekanne, kus kirjeldatakse, mis on juhtunud. Kohus võib:

- lisada Sulle täiendavaid kohustusi (näiteks ravi, töötamiskohustus, liikumispiirang vms);
- pikendada Sinu katseaega kuni 1 aasta võrra;
- otsustada, et Sind saadetakse karistust kandma tagasi vanglasse.

Kui Sul tekib elus väljaspool vanglat raskusi või tagasilööke, räägi alati oma kriminaalhooldusametnikuga – varem rääkimine võib aidata probleeme ära hoida.

7. VABANEMINE

Vabanemine

Ettevalmistustega vabanemiseks alusta juba paar kuud enne vabanemist. Selleks pea silmas järgmisi punkte, neis aitab Sind ka kontaktsik.

Pea nõu enda kontaktsikuga

- Enne vabanemist saa kokku kontaktsikuga. Ta nõustab Sind vajadusel, kuidas vabanemiseks valmistuda.

Dokumendid ja pangakonto

- Kontrolli oma ID-kaardi ja juhiloa kehtivust ning uuenda need vajadusel juba vanglas. Kehtiv ID-kaart on vajalik näiteks üürilepingu sõlmimisel või toetuste taotlemisel.
- Kontrolli üle pangakonto olemasolu, et vabanemistoetus ja muu raha saaks laekuda otse Sinu pangakontole.

Elukoht ja kohalik omavalitsus

- Võta ühendust kohaliku omavalitsusega, kuhu plaanid elama asuda või kuhu Sul on registreeritud oma elukoht. Sealt saad taotleda ka elukohta või ajutist majutust.
- Vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele tagab kohalik omavalitsus Sulle esmase sotsiaalse abi ja aitab Sind esmatarvetega.

Tervishoid ja raviplaani jätkumine

- Kui Sulle on vanglas koostatud raviplan (nt teatud retseptiravimite võtmine), siis jälgi, et see jätkuks ka pärast vabanemist. Selleks selgita välja, kes saab vabaduses olema Sinu perearst.
- Teavita vanglas meditsiinitöötajat enda vabanemisest, et tal oleks võimalik koostada Sulle vajalikud digiretseptid.

Finantsid ja võlakohustused

- Vabanemisel makstakse välja Sulle kogu vabanemise fondi kogunenud raha.
- Kui Sul on endiselt üles jäänud võlakohustusi, siis koosta võlaplan ja lepi kohtutäituriga kokku maksegraafik.

Tugivõrgustik ja töötamine

- Võimalusel võta ühendust pereliikmetega, et Sul oleks esmane toetusvõrgustik.
- Helista veel enne vabanemist Töötukassasse, et saada ülevaade, mida Sa pead vabanemisel tegema ja milliseid teenuseid Sa Töötukassalt saad. Pea silmas, et vanglas olles Sa ennast Töötukassas arvele veel võtta ei saa.
- Kohe pärast vabanemist võta ennast arvele Töötukassas, et alustada tööotsinguid või osaleda Töötukassa kursustel või koolitustel kohe pärast vabanemist.
- Tulenevalt Sinu tervislikust seisust võib Sul olla vajadus taotleda Töötukassalt töövõime hindamist. Selle taotlemisel saab Sind abistada kontaktisik ja meditsiinitöötaja.

Vanglast vabanedes tuleb Sul tagastada kogu Sulle vanglas kasutusse antud vangla vara.

Isiklikke esemeid ei tohi vanglasse maha jätta.

Kui Sul vabanedes puuduvad sobivad ja ilmastikule vastavad riided, antakse need Sulle vangla poolt.

MÄRKMED

8. KES-ON-KES

8.1. VANGLA TÖÖTAJAD JA NENDE ÜLESANDED

Vanglas on erinevaid ametikohti. Siin saad ülevaate neist ametikohtadest, kes Sind vanglas peamiselt aidata saavad.

Seda on oluline teada, sest iga töötaja vastutab erinevate ülesannete eest. Kui pöördud küsimusega vale ametniku poole, võtab Sinu küsimuse lahendamine kauem aega. Kui Sa aga tead, kelle poole pöörduda, saad abi või nõu tõenäoliselt kiiremini. Õige inimese leidmisel aitab Sind ka kontaktisik.

Kui Sa saad vanglasüsteemi toimimisest aru, saate töötajatega üksteist usaldada ja teie koostöö sujub paremini.

Valvur

Valvur on töötaja, keda näed vanglas kõige sagedamini.

Valvur:

- teeb ringkäike ja loendusid;
- vastutab, et kõik järgiksid päevakava ja teisi reegleid;
- jälgib kaameraid ja kontrollib, et korrast peetakse kinni;
- otsib läbi kambreid ja teisi ruume;
- jälgib, et toit ja ravimid oleksid välja jagatud (nt toitu jagavad välja kinnipeetavad ise);
- abistab Sind telefoni ja tahvelarvuti kasutamisel;
- vahendab vajadusel kontaktisikule infot Sinu vajadustest.

Valvurilt võid küsida vangla päevakorra või igapäevaeluga seotud küsimusi, näiteks:

- kuidas saan telefoni kasutada?
- kuidas täita avaldust arstile minekuks?

Kontaktisik (inspektor-kontaktisik või juhtumikorraldaja)

Kontaktisik on Sinu peamine tugi vanglas. Enamike küsimuste korral peaksid võimalusel pöörduma esmalt just tema poole.

Kontaktisik:

- kohtub Sinuga vangistuse alguspäevadel ning kuulab ära Sinu küsimused ja mured;
- plaanib Sinuga koos karistusaja kulgu ja vabanemist;
- korraldab Sinu osalemise igasugustes tegevustes, näiteks õppetegevustes, huvitegevuses, programmides, teraapias;
- aitab Sul vajadusel saata kirju ja avaldusi (näiteks juhul, kui soovid minna arsti juurde võid saada asju kätte laost);
- lahendab juhtumipõhiseid küsimusi, näiteks rikkumiste korral;
- suhtleb Sinu lähedaste ja võimaliku kriminaalhooldusametnikuga;
- jälgib koos Sinuga, kas tegevused ja sulle koostatud ITK-sse planeeritud tegevused toimivad; tal on õigus algatada ka Sinu ITK muutmise.

Kontaktisikult võid küsida kõiki vangla igapäevaelu ja vangistuse kulgu puudutavaid küsimusi, näiteks:

- kuidas saan taotleda lühiajalist kokkusaamist?
- kuidas saaksin tööle?
- kuidas minu avaldust menetletakse ja millal võin vastuse saada?

Sotsiaaltöötaja

Sotsiaaltöötaja viib läbi vestlusi ja rühmategevusi, mis aitavad Sul valmistuda vabanemiseks. Kui Sa tahad sotsiaaltöötajaga suhelda, pead esmalt pöörduma oma kontaktisiku poole.

Sotsiaaltöötaja:

- korraldab ja viib läbi sotsiaalprogramme ning muid tegevusi (nt taastavad praktikad-tegevused, perekeskne töö);
- peab Sinuga vestluse, et hinnata Sinu motivatsiooni ja toetada Sinu arengueesmärke vanglas;
- toetab Sind rühmatöö ja individuaalse töö abil oma tegude tagajärgede mõtestamisel;
- teeb koostööd teiste spetsialistidega vanglas, näiteks annab Sinu kontaktisikule soovitusi edasiseks tööks.

Sotsiaaltöötajalt võid küsida:

- selle sotsiaalprogrammiga seotud küsimusi, kus Sa parasjagu osaled;
- kuidas sotsiaalprogramm mind edasi aitab?
- kuidas programmis õpitud oskusi rakendada?
- kes mind toetab nende oskuste rakendamisel?
- küsimusi, mis on seotud Sinu süütunde või emotsionaalse toe vajadusega.

Psühholoog

Psühholoog toetab Sind vaimselt ja emotsionaalselt. Kui Sa tahad psühholoogiga rääkida, pead esmalt pöörduma oma kontaktisiku poole.

Psühholoog:

- vestleb Sinuga ja hindab Sinu psühholoogilist seisundit;
- kuulab Sind ja aitab Sul mõista oma tundeid;
- võib kasutada erinevaid teraapiavorme, nt individuaal- ja rühmateraapia;
- annab Sulle nõu, kuidas tulla toime stressiga, ja soovitusi paremaks enesejuhtimiseks;
- annab Sinu kohta tagasisidet kontaktisikule ja vajadusel suunab Sind teiste spetsialistide juurde.

Psühholoogilt võid küsida:

- kuidas saan stressiga paremini toime tulla?
- kas saaksime rääkida mu meeleolumuutustest?
- milliseid harjutusi soovitate ärevuse vähendamiseks?

Kaplan

Kaplan pakub vaimulikke ja hingehoidlikke vestlusi.

Kaplan:

- kohtub Sinuga privaatsest, kui vajad usulist või hingelist tuge;
- viib läbi palvekohtumisi;
- korraldab usulisi teenistusi ja tseremooniaid;
- toetab Sind raskustes ning pakub lootust ja mõistmist;
- kuulab Sinu lugu ja austab Sinu usulisi tõekspidamisi.

Kaplanilt võid küsida usuasjadega seotud küsimusi, näiteks:

- kuidas saan osaleda usutseremoonial?
- kuidas pääsen kirikusse?

Kriminaalhooldusametnik (juhtumikorraldaja kriminaalhoolduses)

Kriminaalhooldusametnik aitab Sul vabaduses karistuse kandmise ajal õiguskuulekalt tegutseda. Temaga suhtled regulaarselt ennetähtaegse vabanemise järel ning tema roll sarnaneb paljus kontaktisikule.

Kriminaalhooldusametnik

- kohtub Sinuga regulaarselt ja vestleb sinuga sellest, kuidas ennetada uusi kuritegusid, heastada tekitatud kahjusid ning kuidas vabanemisjärgselt ühiskonnas kohaneda;
- hindab Sinu vajadusi, tugevusi ja riske – koostöös Sinuga koostatakse riskihindamine ja tegevuskava;
- suunab täitma kohtulahendis kirja pandud nõudeid ja kohustusi, jälgib nende täitmist;
- jagab Sinuga eduelamusi ning arengut; tagasilanguste või rikkumiste korral arutab Sinuga läbi järgmised sammud;
- teeb koostööd kohtu, prokuratuuri ja teiste spetsialistidega (psühholoog, sotsiaaltöötaja jne), et tagada Sulle parim tugi;
- toetab Sind suhtlemisel pere ja tööandjatega.

Kriminaalhooldusametnikult võid küsida:

- kuhu pöörduda või mida teha, et lahendada probleeme seoses võlgnevustega?
- millised programmid või tegevused aitavad hoiduda sõltuvusainetest?
- kellele ja kuidas peab teada andma, kui minu elukorralduses tekib muutusi (nt elukoht, töökoht või telefoninumber)?

Kuidas pöördun ametnike poole?

- Mõtle läbi, mida soovid küsida, ja sõnasta oma küsimus selgelt.
- Kasuta spetsialisti aega eesmärgipäraselt.
- Austa iga töötaja rolli ja ära esita neile küsimusi või palveid, mis jäävad väljaspoole nende vastutust või võimalusi.
- Kui Sul tekib mõni muu küsimus, mida ei ole eespool nimetatud, mõtle esmalt, kelle töövaldkonda see puudutab.
- Kui oled kahtleval seisukohal, kelle poole pöörduda, küsi kontaktisikult või valvurilt, kes oskab Sind edasi suunata. Selgita lühidalt oma küsimust, et suunamine oleks kiire ja täpne.

Kõik töötajad on siin, et Sind toetada. Ära kõhkle abi või nõu küsimast!

MÄRKMED

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. KINNIPEETAVA TEEKOND

SAABUMINE

VANGLA IGAPÄEVAELU

VANGISTUSE KULG JA VABANEMISE PLANEERIMINE

Vastuvõtt

Läbiotsimine

Isiklikud asjad

Dokumentatsioon

Esmatarbed

Vangla igapäevaelu

Kambrisse paigutamine

Päevakava

Isikuarve

E-pood

Suhtlemine lähedastega

Hügieen

Tervishoid ja arstiabi

Söömine

Vanglas liikumine

Vaba aja veetmine

Vangistuse kulg ja vabanemise planeerimine ehk taasühiskonnastamine

Vestlused kontaktisiku ja teiste töötajatega

Sotsiaalprogrammid

Sõltuvusest loobumise toetamine

Individuaalne täitmiskava (ITK)

Vabanemisfond

Õppimine

Töötamine

Eesti keele õpe

Huvitegevus

Vanglasse saabudes läbid vastuvõtuga seotud tegevused nagu läbiotsimine ja tervisekontroll, loe nende kohta rohkem peatükist 1.1.

Kui need on tehtud, liigud eluosakonda, välja arvatud, kui oled vahistatud.

Kohaneses vangla igapäevaeluga on Sul hea ja kasulik ennast kurssi viia päevakava, reeglite, kohustuste ja võimalustega. Nende kohta saad rohkem lugeda siit materjalist.

Juba vangistuse alguses hakkame koos Sinuga valmistuma vabanemiseks. Sulle tehakse riskihindamine ja individuaalne täitmiskava (ITK). Koos arutame läbi, millised tegevused ja sammud siin aitavad Sul edaspidi elada õiguskuulekat elu.

On oluline, et säilitaksid uue eluoluga harjudes rahu ning suhtuksid heasoovlikult endasse ja teistesse – nii kaaskinnipeetavatesse kui vangla ametnikesse. See aitab Sul vanglaeluga paremini toime tulla.

ERINEVAD VÕIMALUSED VABANEMISE TEEL

Avavangla

Päevakava

Suhtlemine lähedastega

Töötamine

ETEV / TEV

Elektroonilise valve all vabanemine

Tingimisi ennetähtaegne vabanemine

Kriminaalhooldus

Uuri, millised tegevused ning programmid aitavad Sul ennetähtaegselt vabaneda või liikuda avavanglasse. Kui esimesel katsel taotlemine ei õnnestu, saad proovida uuesti.

Nii avavanglas kui tingimisi ennetähtaegsel vabanemisel kehtivad omad reeglid – ole hoolikas nendest kinnipidamisel, et rikkumised ei tooks Sind tagasi kinnisesse vanglasse.

ETTEVALMISTUS ELUKS VABADUSES

Ettevalmistus eluks vabaduses

ID-kaart

Kulude arvestamine

Iseseisev asjaajamine vabanemiseks (elu- ja töökoht, töötukassa, tugiisik ja tugiteenused)

3 - 6 kuud enne vabanemist on oluline läbi mõelda kõik edasise elu detailid. Kontrolli üle, et Sinu ID-kaart või pass on kehtiv.

Mõtle läbi, kus hakkad elama ning kuidas leiad töö. Uuri, millised tugiteenused ja toetused võiksid Sind aidata.

MINU TEEKOND

SAABUMINE

VANGLA IGAPÄEVAELU

VANGISTUSE KULG JA VABANEMISE PLANEERIMINE

Saabusin
vanglasse

(kuupäev)

.....

Tegevused, mis aitavad mul liikuda vabanemise suunas:

Kirjuta siia tegevused, mis toetavad Sinu elu vanglas ning samal ajal aitavad liikuda vabanemise suunas:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MÄRKMED

Kirjuta siia vabanemisega seotud küsimused:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ERINEVAD VÕIMALUSED VABANEMISE TEEL**Minu ITK-st tulenev AVO
kuupäev:***(kuupäev)***Minu karistusajast tulenev AVO
kuupäev:***(kuupäev)***Minu ETEV kuupäev:***(kuupäev)***Minu TEV kuupäev:***(kuupäev)*

Kirjuta siia kõik küsimused või murekohad, mis Sul tekivad seoses igapäevaeluga vanglas. Võimalusel aruta neid oma kontaktisiku, psühholoogi, sotsiaaltöötaja, kaplani või mõne inimesega, kes oskab Sind aidata ja toetada.

MINU TEGEVUSED JA KÜSIMUSED

Kirjuta siia üles oma mõtted, küsimused ja plaanid, mis on seotud vabanemise planeerimise või vabanemise praktilise ettevalmistusega. Hea on koguda tekkinud küsimused ja/või oluline informatsioon ühte kohta, et õigel hetkel oluline meelest ei läheks. Võimaluse korral aruta neid küsimusi ka oma kontaktisikuga.

MINU TEEKOND VABANEMISENI

MÄRKMED

